

HAFTALIK POLİTİK GAZETE

KIVILCIM

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRDİRİNDEN AYRILMAZ.

YIL : 1 — SAYI : 3 — 25 MART 1974 PAZARTESİ

Flatı : 100 Kuruş

Proletarya Partisi Program Önerimiz

İşçilere, Köylülere, Aydınlara, Kısaca Tüm Halkımıza Sunuyoruz

Aşağıda sunduğumuz program; 1954 yılında kurulmuş olan Vatan Partisi'nin programıdır.

Aradan 20 yıl geçmiş olmasına rağmen; ne olaylarca, ne de diğer programlarca aşılamadı.

Ancak programda istatistik verilerin ve bazı olayların aktüalitesini kaybetmesi nedeniyle gerekçeler çıkarılmıştır ve bir kaç metin değişikliği yapılmıştır.

KIVILCIM

PROGRAM GEREKÇESİ

Vatanımızın «Amerika» derecesinde yüksek teknoloji medeniyet kurmasından bahsedildi. Lâkin, bir şey unutuluyor: Amerika'yı, Amerika yapan hız. Amerika'lıların 110 yıl önce köleliği kaldırmak uğruna vatandaş harbinin göze alabilmeleriyle, yani, keskin hürriyet kavgası ile başlamıştır. Ve şu üç sebeple gelişmiştir. 1 - Devletin kırtasiyecisi ve askerci olmayışı (Tam demokrasi), 2 - Derebey artıklarının yok edilmesi (Toprak reformu), 3 - Sanayi sermayesinin ötekilerden üstün olması (Teknik yaratıcılığı).

1 — Devletin kırtasiyecisi ve askerci olmayışı: HÜRRİYET UCUZ DEVLET bahsinde.

2 — Derebeyi artıklarının

rinci kısım: HÜRRİYET KATLARI, ikinci kısım: İKTİSAT TEMELLERİDİR. İktisat temelleri de ayrıca beş bölümdür. 1 - İŞSİZLİK TEZİ, 2 - PAHALILIK ANTİTEZİ, 3 - SANAYİ SENTEZİ, 4 - İŞÇİ SENTEZİ, 5 - KÖYLÜ SENTEZİ.

Kısım: I
HÜRRİYET
HÜRRİYETİN HEDEFİ: Fakir Halk,

1 - DEMOKRASİ, (iki asır evvel yaşamış Frenk filozofu Condorcet'in dediği gibi): «En kalabalık ve en fakir sınıfın maddi, manevi, ruhi, ictimai bakımından iyileşmesi olmalıdır.»

HÜRRİYETİN RUHU: Seçim,
2 - Seçimler hür, nisbi ve tam olacak. Asker, polis, jandarma, mahpus avırdı ya

geçti» diyen mebusun yerine iş ve üretime bağlısı geçecek. Her mebus, 100 köyle şahsan haberleşerek ve temas ederek, seçmenlerine sık sık hesap vermeye gidecek. veremezse, seçmenlerin 15'inin isteği ile geri çağırılabilir. Partisinden çekilen, mebusluktan da çekilecek.

5 - B. M. MECLİSİ, yürütme yetkisini de doğrudan doğruya kullanabilecek. Anketler, meclis kürsüsünde kalmayıp, olay yerinde bilfiil yapılacaktır. Hükümetten şikâvet vatandaşın demokratik haklarını ilahendirdiği vakit verinde incelemeyi meclis üyeleri neticelendirecekler.

6 - KANUNLAR, bilhassa bir kurucu meclis toplanarak bastırılacak. Gözden geçirile-

miyetler, kulüpler ile cihazlanacaklar. O sayede en cılız fert bile teşkilâtına arkasını dayıyarak hakkını yorulmadan arayacak. Dağınık halk, en tabii haklarını arıyamayan mazlum millet kavramı kalkacak.

8 - KOOPERATİF'ler üzerinde bilhassa durulacak. Kooperatif, merasimi yıllarca süren ağır masraflı girişim hâlinde çıkacak. Halkın en geniş yığınları kendi girişimleri ve kontrolleri altında birleşecekler. Tüketim kooperatifleri iç ticaretin düzenlenmesinde esas rolü oynayarak bir taraftan vurgunculuğu imkânsızlaştıracak öte taraftan darmadağın ufak sermayecikleri üretime katılmak üzere serbestleştirilecek. Kredi kooperatifleri, halkın «köy bankası» adını ta-

netim) usulünce idareye tabi tutularak, çalışma esasına bir o kadar kültür eklenecek. Her medeni ülkede şart olan rejim - Politik uygulanacak. Siyasi suçlarda mutlak surette ve adli suçluların dahi iş ve kültür testlerine uyumuş bulunanlarında sabıka denilen ânet damgası kaldırılacak. İzzet suçu dışında idam cezası olmayacak.

13 - jüri usulü bütün mahkemelere sokulacak. Köyler ve uzak sentsler için BİNDİRİLMİŞ MAHKEMELER kurulacak. Gecim endeksine kadar gelirli bedava dilekçe ve dava hakkı gibi, hukuk sendikalarında bağışsızlığını kazanmış, gecimini hak sigortaları cihetinden sağlamış bedava avukat imkânı da verilecek.

Neden Eneski Sosyalizm ?

1974 yılının şu yaşadığımız günlerinde sosyalistlerin en acil görevi nedir? En acil görevimiz, tıpkı dün olduğu gibi bugün de, Proletarya Partisini yeniden örgütlemektir. En yakıcı ve en canalıcı sorun budur. Her gerçek sosyalist kişi yahut grup istese de istemesede bu sorumluluğu emuzlarında taşımaktadır. Kıvılcım gazetesini bu yolda sorumluluğunu bilerek çıkarıyor. Amacımız havanda su dövercesine kurulu lâf kaabalığına boğulmak ya da «devrimci» gevezelik yapmak değil. Yazdığımız her yazı, söylediğimiz her söz ve yaptığımız her hareket ile Proletarya Partisini doğru yönetmek ve yöneltmek azim ve kararındayız.

Daha ilk sayısından itibaren Parti sorununu açıkça ve duruca işlemeğe başlayan Kıvılcım, sağlı, «sollu» baltalamalarla karşılaşmıştır. Elleri var olan olanaklara rağmen Parti konusunu işlemeven ya da zoraki olarak ucundan tutan dergiler ve gruplar sosyalist ortamımıza somut öneriler getireceklerine, derlenmenin yolunu ve şeklini göstereceklerine; bu yolda ilerlemeye çalışanları grubuculukla damalamaya çalışmaktadırlar. Küçük burjuva hastalıklara, kariyer düşkünü aydıncıklara, zuhur etme ve devrimci mücadeleyi «kendi» ile başlatma sevdâlarına simdi-lik diyeceğimiz yok. SÖZÜMÜZ, doğrudan ya da dolaylı olarak onların etkisinde kalan GENÇ ARKADAŞLARIMIZA ve İŞÇİ SİYERİMİZİ'dir.

Mehmet Ali Aybar'dan Ova Bavdar'a ve arkadaşlarına ve hatta Behice Boran'lara kadar hemen herkes «Sosyalist Partiden dem vuruyor. Ancak, NASIL Parti, NE SFKİL DE Parti, NE ZAMAN Parti? İşte hiç biri birtürlü buna gelemiyorlar. Bütün kaos, bütün karansa burada patlak veriyor ve kimin ne dediği bir türlü anlaşılabilir. Yahut, çok iyi anlaşılıyor ve vazırlı olsun şâzlı olsun önerilen tartışma arenasından kaçıyorlar, yığıtçe eleştirme ve eleştirilmeyi coğu göze alamıyor, is dedikodulara ve fare mızıldanmalara kapılıyorlar.

Proletarya Partisi için SOMUT önerilerimiz ileride olacaktır. Şimdilik hangi plâftormda olmalıyız? Ya da neden eneski sosyalizmi temel olarak almalıyız, bunu inceliyelim: «İnsanlığın her pratiği aîbi teorisi de: Geçmiş - Gelecek kusaklar arasında kaçınılmaz ilişki - çeliski'lerle oluşur. Geçmişle ilişkiler açıkça veya gizlice koparırsa çelişkiler ürkekçe veya iki yüzde atlanırsa gelişim durur.

Bu kural herşeyi gibi Sosyalizm için de doğrudur. Toplumun vev kendii kendisinin gerçeklerini, bir öğrenci içtenliği ve

Nasıl çalıştığını mı merak ediyoruz? Bir saniye bile «beyinsiz işgüzarlık» yapmadan. Attığı her pratik adımı bir teorik yorumla geliştirdi. En sıkı örgüt disiplini içinde, en önde başı ile ve gövdesi ile dövüştü. Gerçek baş Lenin'di ama 22 yıl hatâ 25 yıl Lenin örgüt geleneğini sayarak «öğrenci» durumunu korudu...

İşte bütün o her adımda kendi toplumunun ekonomik, sosyal, politik, kültürel, orijinal karakterlerini, sıkı Marksizm derinleştirilmesiyle atbaşı birlikte giderek inceleyen bu adam o büyük doğruyu kavramıştır: «Devrimci düşüncesiz devrimci davranış «ılmaz» demekle kalmamıştır; o prensibi uygulamıştır... Bir de bizim «üstad»ları düşünün. Hemen hepsi Sosyalizm'imizin «yedek parçaları» halinde ansızın harekete «ithâl edilmişlerdir. «Montaj Sanayimiz» gibi kafalarında yabancı makineli, yabancı hammaddeli uvduruk bir «Montaj Sosyalizmi» taşırlar.. yanılmaz «lider» sayılmazlarsa hastalanırlar. Çünkü öyle nankör emekle beklemeye tahammülleri yoktur. Ancak «üstâd»ıkları yeni bir sev değildir. 50 yılın kuşakları arasında neleri görülmedi?» (H.K. Devrim Zorlaması).

Yeni genç kusaklarımızı, bu eski hastalıklara karşı uyarmak için yukarıdaki satırlar dört sene önce yazılmıştı. Ancak görünen o ki, kimileri halâ ders almamış. Sosyalizmimize «İke - tilke» kesenler, «Olav» çıkarma davratinde olanlar ve benzerleri hâlâ aynı hastalığı sürdürmektedirler. Su ya da bu dergiciliğin sayfacığını vev gazeteciliğin köseciğini eline alırken bavlarmız bayanlarımız «üstâd» kesilme sevda s'yla ahkâm kesmeve baslıyorlar. Her sosyalist kişi yahut grup, Türkiye'mizin gerçeklerini, dününü - bugününü, ekonomisini, politikasını, kültürünü v.s. derinliğine ve genişliğine ARAŞTIRMAK zorundadır. Yurdumuzun gerçeklerini araştırmanın ilk şartı: Bu volda bizden önceki yapılan teorik ve pratik değerleri Gözden geçirmek'tir. İkincisi; bizden önceki teorik ve pratik değerleri OLDUĞU GİBİ ele almalı, hiçbir tahrifata ve çarpılmaya yönelmemelidir. Üçüncü şart: İncelediğimiz geçmiş değerlerin olumlu yanlarına KAYNAĞI GÖSTERİLEREK sahip çıkmalı ve olumsuz yanlarını kıyasıya araştırmalar ve incelemelerle geliştirir, daha üst sentezler yaratmalıdır.

Bu metodu izlemeven her kişi yahut grup vahut sosyal eğilim gel - geç başarılar kazansa da sonunda sapıtmaya mahkûmdur. Bütün bunları düşünme önce ekar niva mi vazıyorduz? Geçmişimizi vev tarih önce TİP ve sonra MDD yöneticilerindeki bu hastalığın geleneğini şimdi gene kimi «ideolog» baylarımız ve bayanlarımız sürdürüyor.

giderme: KÖYLÜ bahsin - de.

3 — Sanayii herşeyden üstün tutma: SANAYİİ ve İŞÇİ bahislerinde, ayrı ayrı program madde ve cerekçeleri olarak verilmiştir.

Bu üç şart, modern medeniyet yükselişi için, birbirinden ayrılmaz bütündür. Biri eksik oldumu, hiçbirisi gerçekleşmez. Hürriyetsiz toprak reformu, vhut sanayilesme, kendimizi aldatmak olur. Aksine, büyük sanayimiz ve işçi davamız yoluna girmeden ziraatimizi modernleştirmek, yahut hürriyetimizi sağlamak, -şimdive kadar ki tecrübelerden yüzdevüz anlaşıldığı gibi,- tatlı veya acı haramdır.

Programımız, o üç ana davayı Türkiye halkına bütünlüğü ile sunmak için, iki büyük kısma ayırmıştır. Bi-

pılmıyacak. Üç aydan beri mukimlik kaydı kalkacak. Medeni knunun rüst çağı (18 yaş) ile SEÇMEN olacaktır.

3 - SEÇİLEBİLİRLİK: 25 yaşında baslavacak sivas mahouslar ve (resmî vetkilerinden faydalanmamaları şartıyla) muvaffaz memurlar ve askerler de seçilecek.

4 - MEBUS dokunulmazlığı adı suçlarda tamamen kalkacak ve sivas düşünce ve davranışlarda mutlak kalacak. Mebus maası orta havyat endeksinden yukarı çıkarmayacak. Tahsisat yerine, bütün taşıt, ulaştırma ve seyahat masrafları (Devletçe sağlanamayan yerde faturası devletçe ödenerek) bedava olacak. «25 seneden beri ilk defa konuşuyorum», «ömrümüz meclisin kahvesinde

cek. Kanun savası fevkalâde azaltılacak. Yarayıt baskasının dahi hangisinin yürürlükte olduğunu bilemediği mevzuat lâbirenti, ilk okul gören vatandaşın bile volunu bulabileceği sadeleştirilecek. Halkın kolavca anlayacağı dile çevrilecek. Savırları bir ara 8000 diye aösterilen antidemokratik ve anayasaya zıt kanunlar kaldırılacak. REFERANDUM esası konacak.

HÜRRİYETİN İNSANI: Teşkilâtli Halk.

7 - HALK TESEKKÜLERİ: Buaün devletin sırtına fuzuli olarak yükletilmiş hadsiz hesapsız vazifeleri kendi üzerine alacak. Öyle tam teşkilâtli halk haline girebilimiz için, yalnız şehir ve köy ahalisi değil, öğretmen adliyeciler ve memurlar da hür sen dikalar, serbest birlikler, ce-

kacağı şekilde tefeci ve bazaracıların dümeni olmaktan çıkacak. Üretim kooperatifleri evvelkilerle işbirliği ederek, köyde, şehirde küçük üretmenleri en modern teknik ve usullerle yükseltecek.

HÜRRİYETİN MÜFYYİDESİ: Adalet İstiklâli (bağımsızlığı)

9 - HAKİMLER anayasamızın söylediği gibi cidden «millet namına icravî kaza» edebilmek için, halk tarafından seçilecekler. Asker, sivil adalet ikilisi kalkacak.

10 - HUKUKÇU SENDİKALARI: Savcılar ve Avukatlar da dahil bütün meslekten adliyecilerin, sicil, terfi testlerini hazırlayacak ve mesleki menfaatlerini koruyacak.

11 - ADALET KONGRESİ: Her yıl, bütün hukukcuları toplayarak Türk mevzuatının genel aidişi ve uyuşturması üzerinde etüdler yapılacak ve ANAYASA MAHKEMESİ'nin anti demokratik konulardaki faaliyetlerini inceleyecek.

12 - SUCULARIN basın ve sivaset cesitli avrılı. mutlak surette acık oturumlarında yarılacak. Cezaevleri, terbiyeciler bir müdürle selfa-vernemen (kendini yö-

tür İstiklâli (bağımsızlığı).

14 - Hak arayan adliyeciler HAKİKAT arayan ve İNSAN YARATAN öğretimin, eğitim ve ilim cihazlarımızdan ülkemizde gerçekten KEŞİF ve İCAT beslemek için tam bağımsızlığa kavuşacak. Bütün eğitimci, öğretmen ve profesörler, kendi KÜLTÜR SENDİKALARIN'da sahsivetlerini ve menfaatlerini koruyacaklar. Hükümet, bir öğretim kanunu ile, öğretmen kolalarını, öğretmen vasıflarını, okul masraflarını belirtmekle kalacak ve özel müfettisleri ile yalnız o kanunun uyanmasını kontrol edecek. Baska şekilde, öğreticilerin aelecek sosval aüvenlik ve faaliyetlerine karışmayacak.

15 - ÖĞRETİM SİSTEMİ:

Bilhassa kol işiyle kafa işi arasındaki ucurumu, durdurma hedefini audecek. İLKOKULLAR: Çevre üretimlerinin tarla veya fabrika ve ilh. sistemine göre TEKNİK ve ORTA OKULLAR: Memleket sanayi plânında avrılmış o yerin pratik iktisadi ihtivaclarına göre. programlanacak. YÜKSEK TAHSİL: Ecnebi neşirvatını intihale

(Devamı Sayfa 4 de)

Bir Grev Kırıldı

Petkim tesisleri ilâve üniteleri Karabük Şantiyesi iş yerinde 12 Şubat 1974 günü grev başlamıştı. Grev kararı Modern Yapı-İş sendikası tarafından alınmıştı, fakat grev oylaması yapılmadığı için biz bunu «kasitli grev» diye adlandırdık, Biliyorsunuz yerden mantar biter gibi amaçsız, yönsüz, liyor bir sendika kuruyorlar. Ameçlari: Bin kişilik bir işyerinde bir sözleşme yaparsak sözleşme ile alınan aylık ücret tutarlarının ilk ay lüğünü keseriz. Çünkü tüzüklerinde bu madde var. Bin işçiden asgarî 150 TL. kesersek öttimî 150 bin TL.si. Her ay 15 bin lirada aidat ye Mehmet ye. (Sendikacının amacı bu)

D.Ç. Karabükten 2 mühendis muhasebeci 5 büro memuru bir dolmuşu binip gelmişler Petkime. Petkim bunlara diyor ki siz işçi olun, bütün malzeme takım taklavat bizden anlaştık mı. anlaştık gelelim işçi ücretlerine.

Petkim'in Karabük şantiyesine ödediği ücret: Vasıflı

işçi ücreti (brüt) en az 68 TL. en çok 130 TL. yevmiye ödüyor.

Karabük şantiyesinin işçiyeye ödediği ücret şöyledir: (Brüt) vasıflı işçiyeye 40 TL. ile 68 TL. vasıfsız işçiyeye sadece 31 TL. (brüt) ödüyor. Ve bunun ismidde köle alıp satmaktan başka bir şey de vardır.

(Esas önemli konu şu) Karabük şantiyesinde bir başk sendika var, ismi «Çelik İş» ve bu iş yerinde her işbaş yapan işçiyi üye kaydeder. Ve bu üyelerden her ay (10) TL.'si aidat keser. Keser ama üyelerini savunmasını bilmez. Meselâ, bir işçi haksızlığa uğradığı zaman basta kime lâzım, tabii sennikasına gider. Bu sendika seni işverene gönderir yani Karabük şantiyeye şefine, santive sefi sövle bir ters bakar yüzüne, ben bilmem ait Petkim'e der, aidersin Petkim'e o da hangine. senin işverenin Karabük'tür der.

Bir türkü vardır: Erzurum' gittim yolu üç

Ben bu yolun hangisine gideyim...

Grevi yürüten sendikadan bahsetmiştik Modern Yapı İş. Yolun düşerse izmit'e bak, «modern» değil, «Moderen» yapı iş yazar levhada. Yani bu sendika kendi ismini dahi bilmiyor. Hiç bir siyasi istikameti yok daha doğrusu işçi nedir, sermaye nedir, emek nedir bilmez mübarek...

Ve bu söziim ona mübarek Moderen Yapı İş sendikasının Genel Başkanı Ali Doğan ve Genel Sekreter Hasan Anahtar bevler işçiden 25 TL. aidat kestirip istifa etmek isteyen işçiden dat kesilecek ve bu arada mak üzere 1300 kişilik listeyi işverene vermişler. Mart 1'den itibaren 25'er lira aylık hirden basın kesektir. Bu madde sendika tüzüğünde vardır. Yazılacak çok sev var. Akıma almışken sunu da belirttim: Petkim içinde bir sürü eli cantalı işçi simsarları var Petkimden her işçi için 60 - 80 lira alır. Sadece işçiyeye 25

(Devamı Sayfa 4 de)

Emayetaşta Grev

Emayetaş TAŞ de iki ay yakın zamandır grev devam ediyor. Soba, çakır fırın ve sair ev eşyaları imal edilen bu fabrikada 900'e yakın işçi çalıştırılmakta son toplu sözleşmeleriyle asgarî ücretleri 25 lira olarak tesbit edilmiş öğrenildiğine göre, ortalama ücret brüt 30 - 35 lira arasında bulunuyor... Gene Emayetaşta çalışan işçilerin anlattıklarına göre, birisi Yahudi olan ortaklar işvereni olarak işlerini gayet iyi hesaplamışlar.

Greve gidilmeden önceki aylarda, sembolik bir ücretle işçiler mecburen fazla meşve bırakılmış, elden geldiğince mal imâl edilerek gereken stok sağlanmış.

Çeşitli alavere dalaverelerle, son zam'lardan önce, kül-

liyetli saç stok edilmiş bu stoklama «fırsatlardan» yararlanılarak yapılmış ve fabrikanın bahçesi adeta demir çelik fabrikasının bir şubesi olmuştur.

Başta fabrika müdürü olmak üzere, patronun fabrikadaki uşakları fabrikanın sürekli zarar etmekte olduğunu işçiler arasında yaymışlar. Ortakların işyerini tasfiye edeceklerini arsa olarak satmakla daha çok kâr edebileceklerini sövliyerek mutlaka işçilerin direncini kırmak için sistemli bir şekilde çalışmışlardır.

Grevden önce, patronda lokavt kararı almış bu kararıyla parsayı vurduğunu işçiden bir korkusu kalmadığını, grevin kendisine tesir (Devamı Sayfa 3'de)

alcak gönüllülüğü ile etüt etmiven sosval akım istediği denli sansasyonel (duvau catlatıcı) olsun, Tarihiç gelişim pratiği içinde köksüz davranışlardan, Teorik bilinc aydınlığı yönünde tutarsız düşüncelerden başını alamaz. «(H.K. Devrim Zorlaması)

Türkiye'de sosvalist mücadele bizlerle (1960 sonrası kusakla) başlamamıştır. Sosvalist hareketimiz bu denli köksüz değildir. Öraütlü olarak verilen bilimsel sosvalist mücadelemizin tarihi 1920 lere kadar uzanır. 50 yılı asan teorik ve pratik Sosyalizmimiz çeşitli dönemlerde kopukluğa uğramasına ve teorit edilmesine rağmen YOK edilememiştir. Nicelik itibarıyla ne denli azalır azalsın, Proletarvacı Sosyalizmimiz NİTELİKÇE daima VAR olmuştur. Bu objektif bir gerçeğimizdir.

İnsanoğlu, gerek düşünce cerekse davranış alanında kendinden önceki yaratılan şeyleri temel olarak alır ve onun olumsuz yanlarını olumlulaştırarak ilerive doğru yola kateder. Örneğin, bizden önceki kusakların yarattığı tekniği yok savarsak ve ondan yararlanmazsak ne olur Dünvamız? Bir an düşünmek bile böyle bir durum anlamsızlığını görmemiz için yeterlidir. Bizden önceki kuşakların teknik varlarını yok kabul etsevdik; buaün için, deail Uçav çağına ulaşılması, insanlık en ilkal ihtivaclarını karşılayabilmeyi başaramazdı. Toplum içinde, daha bir yaşına henüz girerken konuşmaya başlayan çocukluğumuz, eğer toplum dışında bırakılsa ne olur dener? En basit konuşma sorunu, ne'erce süren bir gelişim sonucu çözümlenebilmiştir. Toplum dışında yetişecek bir insan yavrusu, kendinden önce kazanılmış sosval de neylerden yararlanamazsa bir hayvan yavrusuna dönmez mi?

Bu en basit gerçekler, Sosyalizm için de geçerlidir... hayatın dinamizmini temsil eden veni kusaklar durmuş, yanılmış eski kuşağı yıkmak için yıkmazlar. Yıkılan sakat ve bayağı eğilimler, derinliğine teorik araştırmalarla acıdurulur... Dünya'da eski yanılan kuşağın değerlendirilmesi sonunda veni ve daha yüksek teorik sentez yaratılır. Türkiye'de Eskinin olumluluğu örthas edilip üzerine otunulduktan sonra, teorik hiçbir yüksek senteze vardinlamaz...

...Kautsky: II. Sosyalist Enternasyonal'in lideri, Plehanof: Rusya Sosya lDemokrat İşçi Partisinin lideri. Her ikisi de Bilimsel Sosyalizmin klâsikleri sırasına girmiş... Onlara karşı Lenin çıktı. Niçin? «Teoriyi uğrattıkları sakatlama ile mücadele» için. Ne zaman? 1893'ten 1915 yılına dek: tam 22 yıl aynı II. Enternasyonal ve R.S.D.I.P. içinde çalıştıktan sonra. Her iki örgütte de çeyrek yüzyıl Kautsky ve Plehanof «öğretmen», Lenin «öğrenci» sayılarak çalıştı.

Bunlar 50 yıllık Sosyalist hareketimizi aörmezlikten aelivolarlar. Gecmişimizin temel direkleri olan iki doktoru (Dr. Şafık Hüsnü ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı'vı) susuş kumkuması ile boâmava veltinivolarlar. Özellikle aünümüz Türkiye'sinin dahi F.KÖNÖMİK - SOSYAL. POLİTİK. KÜLTÜREL. ORJİNAL KARAKTERLERİNİ açıklamış bulunan Dr. Hikmet'in aörüslerini hasıraltı etmive ve bazılarını sulandırarak, çarıtarak kendi orinal buluşları imisce «divasaya» sürüvolarlar. En eski Sosyalizm temelit, dudak hükmelerle burun kıvrımlarla geçiştirilemivecek bir temeldir.

Gecmişten bugüne Türkiyemizin ekonomik gelişimini sınıfların yapılarını bunların politikaya yansıyış biçimlerini, dinini, dilini kültürünü kısaca bütün gerçeklerimizi hallac pamuğu gibi atmış, incelemiş ve sonuçlandırmıştır. Bununla da kalmamış, Marks - Engels insanın (o günkü arkeolojik verilerin eksiklik ve kendilerinde yeterince vakit bulamadıkları ancak dahiyâne bir şekilde genel gidişini açıkladıkları ANTİKA TARİH Üzerine sen - tez olan tezler aetirmmiştir. Antika ve modern tarihin genel ve özel gidişi üzerine verilen kıvasıya teorik savas. Bir an bile ör - aütlü Partili sınıf savasından ayrılmıvarak verilmiştir. Bu gerçeği görmemek ve teorik - pratik verilen savası yok savarak olumlu yanlarından yararlanmamak en iflâh olmaz kariverizmin içine düşmek, dağınkılığı ve karaasalığı ehedilestirmektedir.

İşçi sınıfımızın Partisinin kurulması için çağlıklar atan Burjuva Sosyalistlerimiz soruyoruz:

1 - Nasıl bir parti? Yâni tüzüğü ile programı ile hangai nitelikte bir Parti'dir gön - ünüzde vatan.

2 - Ne şekilde Parti? Yâni Parti kurulması için nasıl bir yol (metot) ve nasıl bir biçim düşünmektesiniz?

3 - Ne zaman Parti? 141 ve 142 nin kalkması. Ak Günlerin çiçek açması mı bekleniyor?

«İçerdekilerin çıkmasından sonra» somutça Parti atılımına girmek daha iyi olabilir. Ancak Parti konusunda somut öneriler aetirmek, tüzük - program tartışmasını açmak ve kafaların aydınlanmasını sağlamak başkadır; hemen, gümrükten mal kaçırarcasına Parti kurmak başka. Kimse ikincisini önermemelidir. Ama biz tartışma ortamının artık yaratılmasını istiyor ve bunu kaşılatıyoruz. Diğer bir nokta, içeriden çıkması beklenenler ABA'cılarının «B» si ve «A» sı yâni Boran'lar - Aren'ler olamaz. 40 ından sonra «Burjuva Sosyalizm» huylularını, huynundan vaz mı geçecekler? Kimilerinin beklediği bunlar olsa gerektir. Oysa beklenen «içerideki» genç arkadaşlarımız, enerjik insanlarımız olmalıdır. Ve bizce sağlıklı unsurlar ancak bunlar olabilir.

(Devamı Sayfa 4 de)

TİP Programının Eleştirisi

Önce Program mı gelir, Tüzük mü?

Bizim bildiğimiz, bir partinin önce Programı açıkça konur. Sonra o Programın prensiplerine göre Parti'nin Tüzüğü yaratılır. Gerçi «Kanun»: yalnız bir Tüzük bulunmasını şart koşar. Tüzüğünü verdin mi, Partisini kurmuş olursun. Ama Kanun, politika kiremitliğinin kuralıdır. Kiremitliğin altında bütün katlarıyla Toplum üstyapısı yükselir. O üstyapının altında, dayandığı Ekonomi tabanı oturur. Üç buçuk egemen politikacının çıkardığı sırf siyasi kanun: Toplumun geniş üstyapı ve derin Ekonomi ilişkilerini yaratamaz. Tam tersine, toplum yapısı, Kanun denilen yüzeyde kalmış kuralları gerektirir.

Hele işveren sınıfının egemen olduğu bir toplumda, Kanunun başlıca görevi: Üstyapı ve Ekonomi'de olanları halkın gözünden kaçırmak, bir sıra anlaşılmasız soyut kurallarla ört-bastıdır. İşveren sınıfı nasıl olsa kendi elinde işliyen ekonomisini kurmuştur; Üstyapı ilişkilerini de sıkı kontrolü altına sokmuştur. Bu alanlarda kimseye doğruyu söylemek, hele öğretmek zorunda değildir. Tam tersine, herkesi, her ciddi konuda şaşkına çevirip sersemletmek için elinden geleni yapar.

İşçi sınıfına bir parti mi gerekiyor? Buyursun, kursun. Tüzüğünün başına üç beş satırlık bir «Amaç» maddesi koydu mu, yeter. O amacın, hangi sosyal ve ekonomik ilişki-çelişkiler içinde, nasıl gerçekleşeceği demek olan program aranmaz. Hatta, İşçilerin hiç programları bulunmasa daha iyi olur. Kimse ne dediğini, ne yaptığını bilmez. Soyut ve Genel Amaç maddesi çevresinde önüne gelen, ağızına geleni tekerler. «Her kafadan bir ses çıkar...» Burjuvazinin istediği de budur.

Gerçek İşçi sınıfı Partisi bu oyuna gelemaz. Proletarya'nın bilimine göre, insan işini hayvan işinden ayırt eden tek nokta: insanın yapacağı önceden tasarlaması, plânlaması, programlaştırmasıdır. Onun için, bütün ciddi İşçi Sınıfı Partileri ilkin yıllar boyu, içinde bulunduğu Toplum yapısına en yakın gelecek kendi Programını tartışır ve aydınlığa çıkarır. Sonra o programdan aldığı hızla tüzüğünü tezgâhlar.

TİP Programının Lâf Kalabalığı

TİP 13 Şubat 1961 yılı acele kurulduğu zaman, tam işveren sınıfının istediği gibi, ne yapacağını duruca bilmiyen ve belirlemiyen bir tüzük'ün amaç maddesi ile yola çıktı. Çarçabuk eksiklik ve anormallik göze battı. Onu gidermek için Aydınlar başvuruldu. Bâbıâli'nin «Sol» yazar-cizertleri geldiler. Onlar da kendi kendilerinin birer «program» olduklarına inanmış kişilerdi. Program dediğin de nedir? Gâvurca bilenlerden üç beş eli kalem tutarı masa başına oturtun mu, yeryüzünün bütün işçi partilerinin en son moda Programlarını özari Türkçeye çevirip önüneze yığıverirler. Olur sana en âlâsından Parti Programı.

O içgüdüyü «Billinc» yerine koyan hazırlanmış TİP aydınları da TİP'i kuran Sendikacılarıdan aşağı kalmadılar. TİP'i Acem Şahının gemisi gibi yürütmeye giriştiler: Program istimi acri-lerden gelebilirdi. Hele TİP gemisi ilerlesin... Kac tane avdın varsa onların beş on katı sayfalar dolusu ne Programlar dökürülmez ki? Yeter ki yabancı dil bilen «tercüman» civanlar,

TİP « İlk » İşçi Partisimi?

Bir de: «doğrudan doğruya emekçi halkın kurduğu» veya kurmadığı Parti neyi ispatlar? Hiç bir şeyi TİP Program üleması İşçi Sınıfı hareketi içinde en sinsî sapıtma çeşidi olan «Ouvrierisme» (sırf ameleçilik: yalnız işçilerden ibaret örgüt) demagojisine mi çanak açıyorlar? O mârifeti icat etmek için TİP'i çıkmaza sokmuş ülema ve ukelâ beklenmemiş tir. Çar'ın jandarma ve polis şefi Albay Zubatof çok daha us taca «İşçilik» demagojisini kullanmıştır. Tutmamıştır. «Doğrudan doğruya» aydınlarca kurulan Parti, yeryüzünün ilk Proletarya Devletini yarattı.

Bunları TİP aydınlarının birkaçı olsun bilmezler mi? Bil-meleri gerek. Ama, heyamola ile Parti tepesine çıkardıkları ne oldum delilleri için. Kadrocu kalpazanlar gibi: «Eşsiz 5-riksiz» olmak manisinden başka eğilim yoktur. Hiç değilse «Program» yapıp satıldığı günler TİP Genel Başkanlığı yapan Devlet düşkünü avukat: 1958-59 yılları «Vatan Partisi» dâvâsının ağırcezdâda beraatle sonuçlanan bütün oturumlarına muntazaman «devam» etmişti. Elbet o kertede «İlgilendiği Vatan Partisi'nin, 40 sayfalık «Tüzük ve Programı» nı görmeliktir. Tüzüğün 8.ci Son sayfasında: 10 kişiden 9'u «doğrudan doğruya emekçi halk», daha doğrusu İşçidir. Hem öyle gizli servislerin hâtihten «İşçi Partisi kurt» emri üzerine, Saylav olma furçası acıldı sanan «Sendikacılar» değildirler; hepsi fabrika Cehenneminde kan kusan gerçek üretmen işçilerdir.

Övleyse niçin o bile bile yalan? 27 Mayıs Kuşaklarının gençliklerinden, deneysizliklerinden, daha eski kuşakların de jeneresansından yararlanıp, ortalıkta en azından tavus kuşu gibi kabarmak için... Sonra ilk fırsatta, kerâmetine inandır-dığı içtenlikli TİP üve vâdîsini «Gülvüzlü Sosvâlizm» mak-vaili aldatıp biricik Proletarya yolundan sapıttırmak için... Yalancının mumu Yatsıdan sonraya dek yandı mı? Demek Proletarya siyasetinde Makvâvelizm yahut Bizantizm uzun ömürlü olamıyor. Yalan ve bôbürlenme silâhi tepti: atıcı mikrosefali vurdu.

(Devamı gelecek sayıda)

Genel olarak sosyal sınıflar

B) SOSYAL TABAKALARDAN KÜÇÜK - BURJUVAZİ:

Modern toplumda işveren ve işçi adlı başlıca ve birinci kereden gelen SOSYAL SINIFLAR'dan başka PARTİLER (bölük - kısım - parçalar) yok mudur? Vardır. Hem de pek çoktur. Bu ikinci kereden gelen bölük bölük insan kümeleri iki türlü olurlar; bunlar:

1 — Ya her başlıca birincil sosyal sınıfın kendi içinde bulunan bölüklerdir.

2 — Yahut bütün başlıca sosyal sınıfların DIŞINDAKİ bölüklerdir.

1 — BİRİNCİL sosyal sınıfların İÇLERİNDE bulunan İKİNCİL insan bölüklerine bizde daha çok ZÜMRE adı veriliyor. İşveren sınıfı içinde: Sanayiciler, Ziraatçılar, Bankacılar, Tüccarlar ve ilh. gibi bölüklere

EKONOMİ POLİTİKA

Böylece Türkiye Ekonomisinin temelinde 3314 Özel ile 484 Kamu İşletmesi can cana yatmaktadır. 500'ü bulamayan kamu kesimi: Şehirde ve Köyde 3300'ü zor geçen özel kesimden çok üstün güçte, ama onun emrinde işlemektedir.

Türkiye'nin «Büyükler» adını alacak ekonomi kodamanları: Sanayil, Ticaret, Ulaştırma, Hizmet, tarım alanlarında en çok 3314 aile olabilir. Devletle birlikte 3796 büyük kurum... Yuvarlak rakam fazlasıyla 500'ü bulmayan Devlet beyliği diyebileceğimiz kurum yanında, gene 500'ü bulmayan toprak beyliği bes belidir... Bunlar (Toprak ve Devlet beyleri) birinci binlik sayılabilirler.

Gerikalan ticarete (Perakendecilere) egemen 500'ü bulmaz toptancı, hizmetlere egemen 500'ü aşkın işletme, 150'yi bulmaz. Ulaştırmaya egemen kodamanlar topu birden ikinci binlik sayılabilirler.

Öteki sanayinin 1500'e varmaz büyükleri gerçekte 1000'i aşarlar mı?

Asıl işin, sosyal problemin püf noktası buraya gelir dayanır. Büyük sanayi işletmeleri iki bakımdan elelenebilir:

1 — Büyük imalat İşyerlerinin çalıştırdığı işçi sayı sına göre orantılı dağılımı içinde 49 kişiye kadar olan iş yerleri 1964 resmi istatistik grafiklerinde %78'yi buluyor. (İstatistik ayrıntılarını saklamakla birlikte, genel grafik çizgilerinde bunu gösteriyor.) (1). Bu hesaba göre, büyük sayılanlar içinde asıl 50 den fazla işçi çalıştıran yerler 4'te 1 olurlar. 200 ile 499 kişi arası çalıştıranlar % 5 (1/20) olurlar. 500 den 100'e dek işçi çalıştıranlar % 2,5 (1/40), 1000 den yukarı işçi çalıştıranlar %1 ile 2 arasıdır.

a) GEÇMİŞ TARİHİN YADIGARI OLAN SOSYAL pitalizm şartları içinde sürünüp gittiği için ayakta dur-TABAKALAR: Geçmiş çağların üretim yordamları kururlar. Bunların en ünlüleri büyük KÖYLÜ TABAKALARI ile ESNAF TABAKALARI'dır. Kapitalizm kendi kanununa uyup gereği gibi gelişseydi, bu iki büyük tabaka yeryüzünden silinebilirdi.

b) MODERN GÜDÜMÜN YADIGARI OLAN SOSYAL TABAKALAR: Bunların en göze çarpanları USTABAŞILAR ile AYDINLAR'dır. Bu tabakaların üretimle ilişkileri dolaylı yoldan: İDARE SİYASET güdümleri için olur.

Kapitalistler siyasi iktidarı ele geçirmeden önce ce gerçekten girişkin kişilerdi. O girişkinlikleriyle üretimdeki görevlerine elverişli kalsaydılar, adı geçen iki tabaka insana hacet kalmayabilirdi.

Bugünkü Türkiye Ekonomi Politikası

Asıl Türkiye sanayinin alın yazısını çizenler, o «büyük» sayılan işletmelerin 1/10 ileri sayı demektir. Tüm «Büyük Sanayil» sayılan işletmeler 3012 olunca, asıl kodamanlar 300 kadardır.

2 — Büyük imalat iş yerlerinin hukuki durumlarına göre dağılım oranı ise: % 45 kadarı kişi mülkiyetinde, geri kalan: (Kollektif, Anonim, Limited, Özel kanunla kurulmuş, Komandit) Şirketlerdir. Türkiye'de Şirketler arasında sayılan kooperatifler yüzde yarım bile yer tutmaz (% 4).

Türkiye'nin bütün ekonomisi gibi, politikasından kültürüne ve dine dek her şeyine kontrolünü en az on yıldan beri koymuş bulunan ekonomi ağaları: Şirket ağalarıdır. 300 büyük işletme içinde 300 en kodamanı bu açıdan değerlendirilm. Bu en kodamanların 132'si kişi mülkü sayılsa, 168'i şirket demektir. (2)

Daha 1929 yılına, Türkiye'de bile İktisat bakanlığı Şirketler Sigorta Müdürü ile İstanbul Şirketler Komiseri, «Sermaye Hareketleri» adlı ırice kitabında başında şu hakikati yazmışlardı:

«Şirketlerin her yıl ulaştıkları sonuç, aşağı yukarılarla deyimlendirilmesi demektir.» (S.3)

memleketin ekonomi durumunu ve sağlığın rakamı

(1) Oysa daha önce 50 kişiden az işçi çalıştıran büyüklerin sayısı 1307 ve tüm büyükler içindeki oranı %43 olarak bulunmuştu. Resmi istatistiklerin, böyle ilişik rakamlarla, peçeleme çabası açıkça görülmektedir.

(2) Aslında bu en kodamanların belki hepside şirkettir. Finans-Kapital böyle gizli çalıştığı için, bunları kesince tesbit etmemiz mümkün olmamaktadır.

Dünyamızın, hele Türkiye'mizin «hakikat»leri 40 yıldan beri pek değişmedi: Tersine büsbütün koyulaşip «Şirketler» (Kumpanyaları) deyimi halkın kolay anlaması için Finans—Kapital sözüğünün yerine kullanılabilir. Türkiye'nin ekonomisine ve dolayısı ile tüm yaşantımıza Ceza kanunlarında yazılan «Tehakküm» kertesinde egemen olan gizli - açık güç: Bu şirketler şebekeleridir. Bunu anlamadıkça, Türkiye'nin değil ekonomisinde en bayağı lotaryaca politikasından bile hiç bir şey anlamış olunamaz. 1929 yılı bilançolarına göre Türkiye'de 166 şirket vardı. (H.K. Emperyalizmden Türkiye'de Kapitalizm, S. 162, 1965). Bunlardan 102'sinde kurucu, İdare meclisi üyesi v.b. kişiler, 44'ü Türk (yahut müslüman), 181'i gayri Türk (veya müslüman olmayan) top yekün 625 kişiydi. 166 şirket için sayılabilecek Finans-kapitalist sayısı 633 Türk, 233 gayri Türk olmak üzere top yekün 866 kişi idi.

Aradan geçen 4 yılın sonu ne oldu gibi değişiklik oldu. Başlıca iki karakteristik değişme görüldü:

1 — Şirketlerin sahibi içinde kaçınılmaz-Türk-tür, kaçınılmaz-Türk değildir. Bu inanılmaz bir kıs-kapitalistlerin Kapitalist sınıfı olarak

hele «Avrupa'da tahsil» veya «tebbu» (tüt) yapmış birkaç yularsız arslan «turist» çalışmaya başlasın. Sen ondan sonra gör Programın ne olduğunu!

Gördük. TİP kuruluşunun 4.cü yılı, alüminyum çarklı sarı başaklı TİP damgası e damgalanmış: «Türkiye İşçi Partisi Programı» basılıp 5 er lira satıldı... TİP Programının yalnız fihristini (İçindekiler listesini) okumak bile, onun Parti Programından bambaşka birşey olacağı izlenimini veriyordu. Belli ki, TİP'in içinde ve dışında ne kadar Politika denizine ilk adımını atmak istiyen bilgin varsa, hepsi dağarcıklarında Politika üzerine bildikleri ve bilmedikleri bütün cevherleri TİP Programına dökmüşlerdir.

Bu cömert avdın fedakârlığını hor aörmek kimsenin elin den gelmez. Elbet her iyi dilek has karşılanabilir mi? Karşılanırsa bile, Program bir bilâiler vâdini aedil, varılacak işler plânıdır. Onu lâfa boğmak, gürültüye getirmek olur. Sonra TİP bir İşçi Partisidir. İçine, bakarsınız, işçiler de airebilir. Onlara yapılacak işi 166 sayfanın 36000 sulandırılmış ve boyuna tekrarlanan sözcükler tufanı içinde sunmak, yalnız yorucu değil, dinlendirici de olur. Çok sev anlatılıyor sanılırken, hiç bir açık yön vermemek tehlikesi baş gösterir.

«Amelecilik» (Ouvrierisme)

Parti Programı, herşeyden önce aereekten uvulanmak için yapılır. TİP Programı, hepsi birbirinden daha yuvarlak: «Tirade» lar (avni sevi bovuza uzatmalar) ile vüklüdür. O söz de «Köklü Reform»cu Tiradelerin hepsi bir sevi örtmive çalışın lâf kalabalığıdır. Olavlar ve kavramlar arasında haâ ve bütünlük yoktur. Belli ki, kim bir şey söylese: «O da bizde var» demek istenmiştir. Kimseve söz bırakmamak için her telâden calar aörlülmüştür. Parti Programı, birbirine kırmızı iplikle teyellenmiş, aklarla karalar mıdır? Havır. Ansikloherdi hiç değilse aynı sözcüğü her sayfasında bir, bir daha tekrarlayamaz.

Tirade daha TİP Programı'nın «alış»inde haslıyor:

«Tarihimizde doğrudan doğruya emekçi halkın kurduğu ilk parti, Türkiye İşçi Partisidir.» (S. 13) deniyor. (Manda tezeği kadar) İri bir lâf. (Manda tezeği kadar olsun) bir işe yarar mı? Sanmıyoruz. Yalan, yalnız sömürücü sınıflara yarar. Yukarıdaki Tirade herşeyden önce yalandır.

«Tarihimiz» devince, Türkiye Tarihi anlatılır. Türkiye Tarihi, Antika Osmanlı Tarihi ile başlar. Modern Cumhuriyet Tarihiyle biter. «Emekçi Halk»: Osmanlılıkta da, Cumhuriyette de vardır. Antika çağın Partileri Tarikatları. Hacibektes'in de. Ahi'lerin de o zamanlar Politika örütleri o zamanın köy ve şehir «Emekçi Halkı» tarafından kuruldu. Hepsi bir vana, bizim Şeyh Bedrettin'in Partisi Sosyal Devrime girmişti. Bu girişimi yapanlar tüm «Emekçi Halk»tan başka kimdi?

modern Siyasal Partilerden söz ediyoruz! diyecekler. Sizin Tarihten kopuk Realpolitikler'ler olduğunuzu biliyoruz. Daha

TİP üleması, belki, o şâhane dekadan pozlarıyla: «Biz Paris Komünası yılında kurulan «Amelenerver Cemiyeti», 1889 yılı kurulan «Osmanlı Amele Cemiyeti» Modern Türkiye de «Emekçi Halk»tan baskısı tarafından mı kuruldu? Daha sonrakiler üzerinde durmalıyım.

İşveren sınıfının başka başka ZÜMRELERİ dem...
Bu zümreler arasındaki hiyerarşi (rütbelere zinciri) çağa göre değişebilir. 19 uncu yüzyıl sonuna değin kapitalizmin birincil işveren zümreleri: sanayici ve ziraatçı girişkinlerdir. Bankacılar, tüccarlar, ve ilh. kapitalist zümreleri İKİNCİL gelirler. 20 nci yüzyılda bu hiyerarşi tersine döndü. Bankacılar birincil zümre oldular. Öteki zümrelerin en kodamanlarını kendilerine uydulaştırdılar.

İşçi sınıfı içinde: tarım işçileri (ırgatlar), kaba işçiler (üretimde almamış kara işçiler), orta işçiler, usta işçiler, uzman işçiler, ve ilh. gibi bölüklere işçi sınıfının başka başka ZÜMRELERİ denir.

19 uncu yüzyılda işçi sınıfı zümreleri az çok akılcı bir dengelilikle farklı idiler. 20 nci yüzyıl ile birlikte, işçi sınıfı içinde burjuvazinin desteklediği ve aristokratlardaki işçi küçük - burjuvaları sendika aibi işçi teşkilatlarını tekellerine geçirdiler. Tıpkı kapitalist sınıfı içindeki bütün zümreleri bir Finans - Kapitalist zümreci nasıl baskı altında tutup sömürüyorsa, öylece aristokrat ve sendika gansteri işçi açık gözleri geri kalan bütün işçi zümrelerini baskı altında tutuyor ve sömürüyorlar. Yukarıda kapitalist sınıfında azıtan tekelcilik böylelikle aşağıda işçi sınıfı içinde almış yürümüş olur.

2 — BİRİNCİL sosyal sınıfların DIŞLAR'INDA bulunan İKİNCİL insan bölüklerine bizde daha çok TABAKA adı veriliyor. Çünkü bunlar birincil sosyal sınıflardan çok daha heterojen (gayri mütecanis), altı üstü bir hayli durum ve çıkar farkları gösteren basamaklaşmalara uğramışlardır. Onun için bu sosyal kümeler, onları sosyal sınıflardan ayırmak üzere, SOSYAL TABAKALAR denmelidir.

Sosyal tabakaların hepsi de ilkin MODERN ÜRETİM YORDAMI ile DOĞRUDAN DOĞRUYA ilişkili olmayan kümelerdir. Normal sayılabilecek fakat yalnızca soyut kavram olarak anlaşılan, sırf (İŞVEREN - İŞÇİ) sınıflarından ibaret, tam verimli bir Kapitalizm için sosyal tabakaların EKONOMİK gerekleri ve zaruretleri yoktur.

İyi organize edilmiş, mantık sonuçlu, akılcı (rasyonel) veya fikircil (ideal) diyebileceğimiz bir Kapitalizm için SOSYAL TABAKALAR kaçınılmaz bir gerçeklik oluyabilirlerdi. Daha doğrusu kapitalist toplumda bir an için SOSYAL TABAKALAR yok oluyorsa, kapitalist üretim yordamı durmazdı ve aksamazdı. Tam tersine sosyal tabakalar olmasa, kapitalist toplumun genel ve soyut EKONOMİK düzeni daha verimli ve ilerici olarak büsbütün rahatlıkla işleyebilir ve çok çabuk gelişebilirdi.

Ne var ki her kapitalist toplumun EKONOMİK zaruretleri dışında, TARİHCİL ve POLİTİK birçok kaçınılmazlıkları daha vardır. Kapitalist üretim yordamı için ikincil sayılabilecek o tarih ve siyaset zaruretleri her ülkede bir sürü sosyal tabakaların basamak basamak açılıp saçılmasını gerektirmiştir.

Onun için birincil sosyal Modern sınıflar dışında kalan SOSYAL TABAKALARI bölümlendirmek, her ülkenin özel tarih, ekonomi, politika şartlarına göre ayrılıklar ve güçlükler gösterir. Politika kargaşalıklarının en büyük sebebi, sosyal tabakalarla sosyal sınıfları birbirine karıştırmaktan ve sosyal tabakaları da ayrıca birbirine karıştırmaktan ileri gelir.

Sosyal tabakalar deyince ilkin iki grup göz önüne getirilir:

Ancak, ne KAPİTALİZM ideal GELİŞİMİNİ başarmış, ne de KAPİTALİSTLER üretimde gözetim ve bilgi GÖREVLERİNİ ciddiye almışlardır.

(a) ve (b) tabakalı insan kümeleri arasında TER-SİNE ORANTILI bir gelişim olmuştur. Kapitalizm ilerledikçe TARİHİ YADİGARİ olan köylüler ve esnaf- lar boyuna azalmaktadırlar. Buna karşılık işveren sınıfı hazır yeyiciliğe dökülüp gözetim ve bilgi görevini aksattıkça, sosyal sömürü dengesini koruyabilmek için MODERN GÜDÜMÜN YADİGARİ olan gözeticileri ve aydın adlı Modern kapı - kullarını boyuna arttırmıştır ve arttırmaktadır.

Egemen sosyal sınıf her gün sayıca biraz daha azaldığını görüyor. Güdüm görevinden ve bilgi yetkilerinden her gün daha çok uzak düştüğünü görüyor. Hele 20 nci yüzyılın Finans - Kapitalizm çağında, kapitalist sınıfı büsbütün gereksiz bir asalak olduğunu kavırıyor. Bu kendi kendine YOK oluşu bir VARLIK gibi göstermek ihtiyacını duyuyor.

O zaman kapitalist sınıfı gittikçe daha çok sayıda gelişen teknik incelikleri yalnız Bilim işinde uzmanlaştırdığı elemanlara bırakıyor. Tekniği anlamak tekeline sahip olan bu uzmanlar, «akılcı» sistem (rasyonalizm), Taylörizm, zincir usulü ve ilh. ile verimi artırma yoluna işçileri kurban ediyorlar. İşçiler üretim içinde bir küçük çivi kadar önemsiz duruma sokuluyorlar.

Bu üretim ilişkileri ortasında işçi artık makinenin hizmetkârı olmuş otomat bir bostan korkuluğudur. Otomatların daha çok yıpranarak verim sağlamaları için gözeticileri ve uzmanları sayıca arttırmak gerekir. Gözeticilerle uzmanların çıkarları artı - değer sömürsünü arttırmakta toplanır. Durumları işçi sınıfını kılmı kıpırdatamaz hale getirmekte toplanır. Düşünce, duygu ve davranışlarında bunalıtılmış işçi sınıfına karşı aristokrat işçi ile uzman aydın kendisini o çıkar ve durum bakımından kapitaliste paralel sayar.

Buraya kadar gerek Tarihin geçmişinden, gerekse güdümün geleceğinden doğmuş sosyal tabakaları başkalarını içinde bulduk. Bu sosyal tabakaların bir de ortak yanları vardır. Hepsi de KÜÇÜK MÜLK SAHİBİ tutumundadırlar. «Küçük kişi mülkiyeti»: esnafı ve köylüyü verimsiz küçük üretim cenderesinde kısır çabalarla boğuyor; aynı küçük özel mülkiyet, aydını ve gözeticiyi haksız sömürüye bekçi köpeği yaparak insan haysiyetine aykırı vicdan işkencesi ile yozlaştırıyor.

Ne var ki bu zavallı sosyal tabakalar sırf o küçük mülkiyetlerinin kölesi oldukları için, durumlarını bilince çıkarmakta güçlük çekerler. Egemen sınıfların muazzam BÜYÜK ÖZEL MÜLKİYETİ toplum içinde har vurup harman savurur. Üretimin sosyalleşmesiyle taban tabana zıt üstyapı engelleri çıkarır, verimi baltalar, toplumun gelişimini baltalar. Yapma işsizliği ve izafi yoksulluğu (üst sınıfların zenginliği ile her gün biraz daha ağırca zıtlaşan alt sınıfların züğürtlüğü) artırır. Bununla birlikte, küçük mülk sahipleri, zaman zaman o toplumu batıracak hale gelmiş büyük özel mülkiyeti körü körüne savunmak felâketinden bir türlü kurtulamazlar.

Onun için geçmiş Tarihin yadigârı ve Modern güdümün yadigârı olan sosyal tabakaların topuna birden «KÜÇÜK - BURJUVA» tabakaları denilmektedir.

Küçük - burjuva tabakaları, «KÜÇÜK» oldukları için

kaçınılmaz olarak, kapitalist sınıfı dışlar, o mas... lar, tam kafa taşı-mukaddesatçı-nurcuların istediklerinden âlâ «canlı» kuzu sarması olup, yürekten kaynaşmışlardır.

2 — Milli Kurtuluş savaşını arkadan hançerleme durumuna düşmüş bulunan en büyük toprak beyleri, 1929'da henüz içlerinden en kodamanlarını Kapitalist sınıflarıyla kaynaştırabilme o denli bulamamışlardır. Lehül Hamd Dolar ve zam amcaları sayesinde bugün büyük mülk sahiplerinin en kodamanlarıyla etle tırnak olabildiler.

1929 yılının 166'ları dışında kalan 491 Toprak beyi bugün artık yerini bulmuştur. Kapitalizmin iki egemen klâsik sınıfı içinden: Burjuvalar ile büyük toprak sahipleri sınıflarında en kodaman elemanlar, biricik Finans-Kapitalist zümresi halinde kenetleniş her şeye tahakküm yolunu bulmuşlardır.

Yukarıda ayrıntılarını verdik. Türkiye'ye hangi temel ekonomik madde gücü egemendir? Türkiye'nin kendi sosyal yapı karakteristiği içinde egemen Finans-Kapitalist zümresi kendi içinde kaç bölüğe ayrılır ve bu kümeler kaç kişidir?

Hepsi, hatırdı kalmak için yuvarlak rakamlarla gösterilir ise; 500'er (beşyüz) birimi geçmemek üzere, yukarıdan aşağıya sıralanabilen 5 küme Finans-Kapital tipi göze çarpar:

- 1 — Devletçiliğimiz (484),
- 2 — Toprak Ağlarımız (491),
- 3 — Sanayi Baylarımız (3-5 yüz),
- 4 — Ticaret Baylarımız (5-6 yüz),
- 5 — Hizmet Baylarımız (565),

35 milyon insanımızın alınyazısını kim çiziyor? Bu beş kollu Finans-Kapital zümresi içinde egemen olan, Yuvarlak hesap 2500 birim .

Bu birimlerin çoğu «Şirket», yani «Ortaklık» adını alır. Evet Her ortaklıkta bir çok ortaklar bulunabilir. Hiç kuşku yok. Bütün o ortakları, «birim» deyimi ile bir kişi gibi aöstermek küçümsemek olmaz mı?

Hayır. Her ortaklıkta, Finans - Kapital işlevisinin iç mekanizmasını bilenler için, başı çeken çoğu bir tek sayın kişi olur. Ötekiler onun kulları (Vasalları) diler. Hele göstermelik hissedarlar kalabalıkları, en bön çocuğu güç kandıracak gözbağlarından başka bir şey değildir. Tersine, bir çok şirketlerde aynı tek kişinin baş rolü oynadığı, düşünülürse, 2500 kişiden daha aza indirmekte olağandır.

(Devamı gelecek sayıda)

cin maddece ve manâca ezilip sömürüldüklerine aöre, İŞÇİ SINIFI'na vakındırlar. Aynı tabakalar «BURJUVA», yani «ÖZEL MÜLKİYET» denilen ismi var cismi yok tabu ile çarpılmış buldukları için, İŞVEREN sınıfının zafer arabasına bağlı kalırlar. Bir yandan bağımsız hiç bir düşünce ve davranışa sahip olamazlar. En saçma uyduruklara inanır ve aldanırlar. Öte yandan anarşiye dek «BAĞIMSIZ» görünmek karasevâsından kurtulamazlar. Hiçbir kolektif aksiyonu ölüm dirim ölçüsünde benimsemeyen küçük - burjuvalar, kendisini beğenmiş ukalalık illeti ile inmel olurlar.

(Devamı gelecek sayıda)

(Parti ve Çadır üzerine) Eleştiriler

PARTİ VE ÇADIR ÜZERİNE

Korktuğumuz başımıza gelmesin; «Yeri doldurulacak» olan «sosyalist partiye» yeri boşalmış olan T.İ.P. gibi mi düşünüyorlar acaba?

Bununla birlikte, tartışılmayacak bir nokta var: Hiç bir sosyalist, partisizliği örgütsüzlüğü savunamaz.»

Bu görüşün hem çok doğru, hem çok yanlış. Gerçek bir sosyalist siyasi mücadele için ancak bir Proletarya partisi ile verileceğini bilir. Ama sınıflı bir toplumda yaşıyoruz. Sosyalistler de o toplumun bir örneğidirler. Öyle olur ki: Partileşmeyi, örgütlenmeyi savunurken farkına varmadan partisizlik savunulabilir.

Yazarın kendisi de aşağıda şöyle yazıyor: «Meselenin öteki yüzü se, yığılılık ve tembelilik içinde sosyalist parti sorununu sonsuza erteleme eğilimi ve mantığıdır.» kimdir bu? Elbette sosyalistler. Demek ki «partisizlik örgütsüzlük» gün olur bizi «sosyalistler tarafından da» savunulabilir. Ama bu çok akla bir biçimde değilse ekseriya koşfi zor çok ince şekiller ve demogojiler ardına gizlenebilir. Hatta yazar T.İ.P.'i yeri dolduracak bir sosyalist parti saydığına göre biz zat kendisi de «sosyalist partiyi» savunurken, sosyalist partisizliği savunur duruma hiç farkına varmadan düşmektedir.

Yazarın önem vermediği, önemini kavrayamadığı yan budur. Partisizliği savunmanın o binbir türü biçimlerini eleştirecek yerde sosyalist olmadığını «Güler yüzlü, demokratik» olduğunu açık söyleyen Aybar'a saldırarak biraz deve kuşu gibi kafasını kuma gömüyor.

Aybar Parti kuracakmış. Kurar elbet. Aybar'ı eleştirmek yetmez; doğru eleştirmek gerekir. «Başkalarından önce davranıp parti kurarak mirasa sahip çıkma» diye leşteri doğrusu çok ilkel koluyor. Eleştiri gerçek bir proletarya partisinin nasıl örgütlenebileceği Aybarın düşünce ve davranışlarının proletarya partisi açısından yanlışlığı didik didik edilmeli Aybar 12 mart öncesinin sosyalist hareketine sahip çıkıyor diye eleştiriliyor. Keşke sahip çıksa. O işçi sınıfı sosyalizmine değil, işveren sosyalizmine sahip çıkıyor. Bu gösterilmeli, Aybar'ın sosyalizmi ile proletarya sosyalizminin farkları anlatılmalı. Aybar'a yapılan ilkel eleştiriler ona «laedi itibar» sağlamaktan geri kalmıyor. Yarın aynı silah geri teperse hiç şaşmayın.

Sosyalistlerin bu en önemli konusunun tartışılması gereken noktaları ise, kısaca, zaman ve şartlar olarak özetleyebiliriz. «Zaman ve şartlar» itilikle yazan Oya Baydar'dır. Bu bize unutulmaya yüz tutmuş bir türkünün insana burukluk ve ren nağmelerini hatırlattı. «Henüz zamanı değil fikrini kendiliğinden içeriyor yukardaki cümle. Her zaman için yeni fikirler çok eski kaidedir.

Proletarya partisi her şart ve zamanda kurulabilir. «Zaman» şartı diye tartışmaya girildi mi mesele temelden yan iş koyulmuş olur. Problem «Zaman ve şartlar» diye konuldu mu «Keremeti kendinden makul» «zamanı gelmedi» şiflaşmalarına kapı açılır.

M.D.D.'cilerin «şartlar» kuyusuna nasıl düştükleri H. Kıvılcım'ın «Zortlama» kitabının 204 den, 221.nci sayfa:larına kadar kıyasıya eleştirilir. Orada «zaman geldi» mi? «Geçti mi» başlığı altında şunlar yazılır:

«Proletarya partisinin «zamanı» Türkiye'de 50 yıl önceye rastlar. Primitivizm'den ilkellikten - kurtulmanın «zamanı», «sosyalizm» kavramıyla sağlanamaz. Yeni Ortam'da yazı

den de o «objektif şartlar faktörü» oluşmaz. Nasıl çıkılır bu çıkmazdan. Problem yanlış ve somut önerilerle koyulmazsa daha böyle «rezil çember»lere çok girilir.

Yazar çevresini ve kendisini bu niteliklere haiz görüyor olabilir. Bu onun en tabii hakkıdır. Ama devrimcinin toparlayıcı gücü gerçek ve doğrultuları savunmasından gelir. Her şeyden önce problemi doğru koymaktan gelir. Fakat yazar daha parti problemini doğru koymıyor. Nasıl toparlayacak, nasıl kucaklayıcılıktan gelen güçlülüğe erişecek?

«Yiğit, yeterli, güvenilir» kadrolar ancak parti içinde oluşur. Ya da yiğitlik, yeterlilik, güvenilirlikleri ancak bir parti yaratma mücadelesinde gelişir. Ancak böyle bir parti içinde «Kadrolaşır»lar.

Bir de «yıpranmamış» sözü var. Ne demeye geliyor anlamadık. Her sosyalist, her devrimci siyasi mücadele içindey se «yıpranır». Politika; Çernişevski'nin dediği gibi Nevski bulvarı değildir. Çamur bulaşmasından, yıpranmaktan korkanlar politikaya bulaşmasınlar. Bir sosyalistin «yeterli, güvenilir» v.s. olup olmadığı ancak onun «yıpranması» bahasına anlaşılır.

Ütopik sosyalistler sosyalizmi bambaşka, tertemiz insanlarla inşa etmeyi tasarırlardı. Bilimci sosyalizm bu hayalleri yıkıcı çok oldu. Elimizde ne varsa, geçmiş mücadele bize neyi bırakmışsa onunla başlamak zorundayız. Parti yepyeni, yıpranmamış insanlarla değil, her gün gördüğümüz dağınık, yıpranmış insanlarla örgütlenebilir. Hele ki sınıflı bir toplumda yaşıyoruz, zulmün, sömürünün insan ruhunda yaptığı geniş tahribat varken aksi düşünülebilir mi?

Her halde Oya Baydar «Limonluklarda yetişmiş sosyalistler» istiyor bir parti kurulması için.

Limonluklarda yetişen bitkiler o güzel gösterişleri kadar dayanıklı ve lezzetli değildir. Suni şartlar ortadan kaldırıldığında o «yıpranmamış» güçlülüklerine rağmen, tabii şartlarda yetişmiş cılız, yıpranmış bitkiler kadar dayanamazlar, çürürler. Dışarda yetişenler ise dayanıklılığını yarıp kazanır. Aynı durum biz insanlar, sosyalistler için de geçerli değildir?..

«Gerçek bir sosyalist partinin sağlıklı kuruluşu pekçok şartın bir araya gelmesini ve demokratik mücadele içinde olgunlaşmasını gerektirecektir.»

«OLGUNLAŞMAK» işte örgüt-süreç teorisinin daha ince bir şekli.

Bu «olgunlaşma» nerede olacak?

«Demokratik mücadele içinde»

Ya demokrasi olmazsa, yandık olgunlaşamayacağız. Ham kalacağız.

Demokrasi olursa da anlaşılacak öyle «olgunlaşacağız» ki Tadından yenmez olacaktır.

Bizzat o «Demokratik mücadele» ortamına ulaşmak için gerekli değil mi Proletarya partisi?..

Biz zamanlar «Proletarya partisi gerçek demokraside güneş gibi doğacaktır.» sözü vardı. pek farklı değil. Biri doğacak, biri olgunlaşacak.

Bu «demokrasi içinde» teraneleriyle «Burjuva sosyalizmi» batağına saplanılmıyor mu?

«Sosyalist Partinin kurulması gerekliliğini, gerçek bir demokrasiden bile ancak o zaman söz edileceğini ileri sürmek

lerdir.

«M.D.D.'ciler önce kaleleri zapt edecekler sonra ordu kuracaklardı» yazarlarımız ise «Önce CHP'ye oy verip demokratik ortam sağlayacaklar sonra parti kurulacak». Bu gülünç lükten de öte ne dediğini bilmemektedir. «Eski hamam eski tas sadece tellâklar değişmiş.»

Proleter Devrimci Örgüt kurma yolunda mücadelenin başarısı.. bağımsızlık davasına.. katkımızla orantılı olacaktır.» (M.B. 4. M.D.D. S. 74 Zortlama)

Sayın Oya Baydar da farklı birşey söylemiyor (CHP'ye oy vererek) demokrasî davamıza katkımızla diye değiştiriyorlar.

«Proleter Devrimci Örgüt» gkurma girişimi yok: «kurma yolunda mücadele» var. Bu mücadele Proletarya partisi kurulmaksızın olur mu?» (D. Zortlama S. 217)

Yazarlarımız da «kurma yolunda mücadele» ediyorlar. Nasıl?... CHP'ye oy vererek.

«Proletarya partisi kurmak için «Demokratik bir ortam beklemek, «Legal Marksizm»in çukurunda ABA'cılarla buluşmak olur.» (D.Z. S. 203)

Ortada üyeleri belirlenmiş seçilerek eğitilmiş ve demir disiplini bir Proletarya Partisi bulunmadıkça, her problem sınırsızlık ve biçimsizlik içine düşebilir. Örgüt, yani gerçek Proletarya Partisi dışındaki başka problemler, yalnız öyle bir ölçünün (yani proletarya partisi) yaratılması uğruna ve hemen hızaya gelinerek tartışılabilir.» (D.Z. S. 96)

Olay ve Aybar

(Geçen Sayıdan Devam)

Bütünüyle; iki yüzlülük, aldatış gelir bu noktaya dayanır. Bizim değme «solcu» ve azgın «sosyalist» lerimizin hiç dillerinden düşürmedikleri o «çağdaş uygarlık düzeyi» pelen-seki nedir? Düpe düz kapitalizmdir, modern burjuva rejimidir. Finans - Kapital: modern sermayenin en son haddi olduğuna göre, «çağdaş uygarlık» gibi, sağda solda hiç kimseciklerin gık diyemeyecekleri bir «düzen»in yalın kılıncı demektir.» (H.K.)

Somut: 20 yüzyılda, kapitalist ülkelerdeki o «Gerçek Demokrasi» denen hikâye budur. Finans - Kapital demokrasisi-dir. Eğer burjuva sosyalistlerinin kast ettikleri «klâsik burjuva demokrasi»si ise, o 19. yüzyılda, çok gerilerde kalmıştır. 20. yüzyıldayız. Finans - Kapital demokrasileride patır patır yıkılmakta, yerlerine sosyalist demokrasiler kurulmakta gerçek budur durum böyle iken, neden «burjuva demokrasi»si Alichlaştırılır ve kitlelere bu ön yargı - bu saçmalık yayılır ve yerleştirilir eğer sizler, gerçek işçi sınıfı devrimcileri iseniz bu demokrasinin «Finans - Kapital demokrasi»nin ne olduğunu, hakiki kimliğini yığınlara açıklamamız anlatmanız gerekir. Finans - Kapital Demokrasisi, Finans - Kapital oligarşisi demektir. Bu gün BU GERÇEĞİ yığınlara söylemi-

Yukardaki alıntılar düşünülen yanlışlığı açık açık ortaya koymaktadır. CHP'ye oy problemi de «Proletarya partisini yaratma» tartışmasının dışında olduğu için diğer problemler gibi hele bu partisizlik içinde «Sınırsızlığa ve biçimsizliğe» düşüyor.

Sosyalistler taktiklerini gelecekte ortaya çıkabilecek ihtimallere göre değil içinde bulunulan gerçeklere göre tesbit ederler.

CHP'ye oy verme düşüncesi de aynı şekilde seçimlerden sonra daha demokratik bir ortamın çıkacağı ihtimaline dayanıyor. Eğer ihtimallere göre politika çiziyorsanız aksi ihtimali de düşünün: «Demokraside sosyalist parti» kurulacak. Ya aksi olursa?..

Şu sözü unutmayalım: «Vazifeye atılmak için içinde bulunduğün imkân ve şeraiti düşünmeyeceksin.» Vazife proletarya partisinin örgütlenmesidir. Nasıl olması gerektiği, nasıl yaratılabileceği de yazılmıştır. Vazifeyi «zaman ve şartlar» çu kuruna atıp, kendiliğindencilik kuyusuna düşmeyin.

CHP'ye oy verip vermemek yerine sosyalist bir partinin tüzük ve programının nasıl olması gerektiğini tartışması acı-laracak veya hiç olmazsa bir proletarya partisinin nasıl kurulabileceği anlatılarak çok daha yararlı işler yapılabilir.

Yapılmadı, yapılamadı.

Dileğimiz eleştirimizin en azından eleştirenin yazarları okurken gösterdiği dikkatle incelemesi, eğer yanlışları varsa belirtilmesidir.

— SON —

rasimizin bu eksiği gelecek günlerde bir «Sosyalist Parti»nin kurulmasıyla doldurulacaktır. Çok partili demokratik rejimin gereği budur. Açık bir gerçek. Neymiş o? «Demokrasimizin» «Sol» kefesini boşmuş. Dolduravdın! aydınların ve ilerici yayın organlarının çabaları dolduramaz. «Sağ» kefesini dolu «sol» kefesini boş olan demokrasimiz çok Eksikmiş. Ele güne karşı avıp olmasın, Avrupalı dolstlarımıza rezil olmalıym diye şu bizim demokrasimizin eksik olan «Sol» kefecisine, bir «Sosyalist Parti»cik konduverelim. İşte bütün mesele bu. Mesele; devrimci bir parti kurmak değil. Bunu onlardan zaten bekliyoruz. Onlardan beklenen, Finans - Kapital demokrasinin arış arasını örtecek bir asma yaprağı; burjuva sosyalist partisidir. Ve bu «Çok partili demokratik rejimin» gereğiymiş. Burjuva sosyalizmi işçi sınıfı partisini; Finans - Kapital demokrasinin eksiğini gediğini tamamlayacak bir yama, ayıbını örtecek bir «Asma yaprağı» olarak görüyor. Bilimci Sosyalizm ise, işçi sınıfı partisini; işçi sınıfının iktidar mücadelesini, her hâl ve şartta yürütecek bir devrimci bir örgüt olarak anlıyor. Yukarda gördük; Burjuva sosyalizmi «Sosyalist parti» kurma problemini, «Burjuva Demokrasi»si açısından ele alıyor ve ona bağlı olarak koyuyor. Tabii ki mesele bu şekilde konulunca önce «Burjuva Demokrasi»

Yazmakta da sağlanmaz. Onun zamanı çoktan geçti.»

Demokrasinin de temel şartı ve en sağlam ayağı olan sosyalist parti sorununu tartışmak; sosyalist partinin önemini ve zorunluğunu belirtmek her sosyalistin en doğal hakkı hem de görevidir.»

Gene gerilere düşülüyor. Artık halâ «partinin önemi ve zorunluğunu belirtme.. görevi.. ve hakkı» değil, elbet bunları da ama çok daha fazla ve acil olarak: Nasıl bir parti nesil bir tüzük ve program, nasıl bir parti örgütlenme önerisi? Esas «belirtilmesi gereken bu. Amerikayı yeniden mi keşfedeceğiz? Problemi daha geriden, daha ilkel biçimlerde koymak bize bir şey kazandırmaz, kaybettirir.

«Demokrasinin... en sağlam ayağı» topallamaya başlar.

«Ama bu, her tartışmanın, her öneri sahibinin parti kurmaya hazırlandığı gibi anlaşılırsa, en azından parti sorununun bazı kişiler tarafından ne kadar hafife alındığı ortaya çıkar.»

Tartışma; sırf tartışma olsun diye yapılmaz. Pratik öneri, problemlere çözüm için yapılır. Tartışma pratik girişimle desteklenmez ise havada ve lafta kalır.

Hem sosyalistlerin partinin «önemi ve zorunluğunu» tartışacaklar, belirtecekler. Hem de «parti kurmaya» hazırlanmadıklarını söyleyecekler. Eğer düşünceni pratik hareketle desteklemeyeceksen neden tartışyorsun. Sırf tartışma olsun «Entelektüel gevezelik» olsun diye mi?

Parti örgütlemeyi, örgütlenme tartışmasından ayrı düşünerek. Parti probleminin «en azından.. ne kadar hafife alındığı» ortaya çıkmıyormu?

Hafiflikten öte gülünçlüğü düşüldüğü görülmüyor mu

Yazar bu cümleleri yazarken yazdıklarından böyle aklına gelmiyecek anlamlar çıkacağına ihtimal bile vermezdi herhalde.

Yazarın kendisi bizden daha iyi bilir ki teori ve pratik arasındaki ilişkileri yukarıdaki satırları da «tren kaçıyor» mantığına düşmemek için sarf etmeye cabaladığı muhakkak. İnsan bir kere problemi temelden yanlış koydu mu; böyle ilişkiler ortaya çıkıverir. Çünkü proletarya partisinin örgütlenmesi probleminin doğru yaklaşımıdır.

Sosyalist partinin kuruluşu söz konusu olduğunda, zaman faktörü, her zaman objektif şartlar faktörüyle dengelenir ve sınırlanır.»

Yine aynı «zaman ve şartlar» nakarati. Yine «o eski şarkı». Pekli neymiş bu zaman ve şartlar. Yanlış kovuluyor ama merak ediyor insan. Gene bir parti, çadır benzetmesinden sonra devam ediyor.

«Sosyalist bir partinin gerekliliği objektif şartlar gerçekleşmedikçe en, azından, topayıcılık, asgari ilkelde birlik, kucaklıcılıktan gelen güçlülük, bunun gerektirdiği güvenilir, yıpranmamış, yiğit ve yeterli kadrolar sağlamadıkça parti kurulmaz, kurulamaz.»

Peki «topayıcılık, ilkelde birlik, güvenilir, yeterli, yıpranmamış kadrolar v.s.» nasıl sağlanır?

Tıss yok. Cevapsız.

Önce «Güvenilir, Yıpranmamış, yeterli yiğit kadrolar» deki öyle objektif değil olsa olsa subjektif bir şart sayılabilir. Çünkü proletarya partisinin örgütlenmesi için gerekli objektif şartlar kapitalizmde bizim bildiğimiz kadarıyla her zaman vardır.

«Topayıcılık, asgari ilkelde birlik, topayıcılıktan gelen güçlülük» nasıl sağlanacağı söylenmediği için havada uçan yuvarlak sözler.

Gerçekte Proletarya partisi olmadan vuvur ikelliği içinde bu «objektif şartlar.»ın oluşmasını beklemek, akıl alacak iş değil. Sosyalistlerimizin vazarıda belirttiği gibi dağınık hastalıklı v.s. demekli toparlanamıyorlar. Parti örgütlenme-

bir görevidir.»

Kime sürüyorsun bunu. Sosyalistlere mi. Önüne gelen hangi sosyaliste sorsan hepsi «Sosyalist partinin kurulması gerekliliğini» az çok savunur. Sosyalistler bunları zaten biliyorlar.

Yoksa hakim sınıflara mı?.. Bir sosyalist parti kuralım ancak o zaman «gerçek bir demokrasiden söz edilebilir». Yoksa demokrasi «gerçek» olmaz ha!.. Bu bir üstü kapalı izin isteği değil mi? İnsanın aklına kötü şeyler geliyor. Sonra şu «Gerçek demokrasi» nedir anlamadık. Secimsel demokrasi mi yoksa hakim sınıfların iktidarının yıkıldığı halkın demokrasisi mi. Yazıdan çıkan anlam: Secimsel demokrasidir. Secimsel burjuva demokrasisine ne zamandan beri «gerçek» denir oldu?

Yukarıda demokratik mücadele ortamında olgunlaşmaktan ve partiyi öyle kurabileceğimizden söz ediliyordu, aşağıda demokrasi olması için sosyalist parti lâzım deniyor.

Hem demokrasi olmadan olgunlaşıp partiyi kuramayacak, hemde parti olmadan demokrasi olmayacak. Yazıdan çıkan anlam aynen budur. Dön babam dön.

Bu burjuva demokrasininin sahipleri: «yahu ne olur kurun bir parti de şuna demokrasi denseniz siz kurmazsanız bari biz kuralım demezler mi?»

Diyorlar bile Aybar, Birlik partisi v.s. problemin böyle yanlış kovuluşundan kaynak alıyor. Bu apaçık ortada.

Elimizdeki yazının eleştirilecek belli başlı yanlışları bunlar. Şimdi daha genel problemlerdeki görüşlere gelelim.

Önce sosyalistler C.H.P.'ye oy vermeli mi yoksa vermeli mi problemindeki görüşlere değinelim:

Her iki yazar da bu seçimlerde CHP'ye oy vermek gerektiğini savunuyorlar, ardından ekliyorlar CHP örgütüne girelim diyenler sağ teslimiyetçi, aksine madem ki bir sosyalist parti yok öyleyse oy vermeyelim diyenler «sol» sekte bir tavır içindedirler.

İlk bakışta çok doğru gibi görünüyor. Gerçekten de problem: eğer CHP'ye oy verip vermemek olursa yazarların aorüşü en doğru olanıdır. Ama biraz «parti sorunu ve hastalıklarımız üzerine» yeniden düşününce yazarların tezlerinin görünüşü kadar parlak olmadığı görülüyor.

Bilimde: bir problemi doğru olarak çözebilmek için herşeyden önce problemi doğru koymak, soruyu doğru sormak gerekir. Acaba «Halk partisi'ne oy vermeli mi, yoksa vermeyelim mi ya da içine mi girelim?» diye problemi koyarken soruyu doğru mu soruyoruz?

Hayat karşımıza yüzlerce problem çıkarır ama bu problemler içinde birisi daima en esaslı noktayı mevdana getirir problemleri bir zincir gibi ele alırsak, zincirdeki ana halka çekilmeden (En acil problem çözülmeden) diğer problemlerin çözümü imkansız olur. Demek ki önce en acil, en temel problemin ne olduğunun tesbiti ve problemin çözümü için meselenin doğru olarak kovulması gerekir.

Bugün Türkiye sosyalist hareketinin en acil problemi nedir? Sosyalist hareketin hastalıklarını tedavi etmenin yolu, «çok derdin tek ilacı» nedir?

çok ilkel kalıyor. Elestiri gerçek bir proletarya partisinin nasıl örgütenebileceği Avbar'ın düşünce ve davranış

Tek sözle: Proletarya partisi.

Yazarların hatalarının temeli burada başlıyor. En acil Problem CHP'ye olan tavırmış aibi koyuyorlar. Proletarya partisini yaratmayı erteliyorlar. Böylece parti-çadır problemin temelinden yanlış kovuluyor ve yukarıda paragraf paragraf ilişkilerini gösterdiğimiz yanlışlara düşüyorlar.

İster oy verelim, ister vermeyelim desinler problemi böyle kovanlar Proletarya partisini yaratma sorumluluğunu aöze alamayanlardır, veya kendilerinde bu sorumluluğu göremeyen

güçleri demektir. Bu gün, bu seçimlerde... ye - hakiki kimliğini gizleyen. Finans - Kapitaldir. Kim ki, Sosyalist maskesi takarak, Finans - Kapital oligarsisini «GERÇEK DEMOKRASİ» diye yığınlara empoze ederse, yutturursa o Finans - Kapital uşağıdır. Burjuva Sosyalistidir. Bu konu üzerinde bu kadar ısrarla duruyoruz. Çünkü, Bay Mehmet Ali Aybar'dan sosyalizminizi oyalayan yeni Behice hanımlarımıza kadar, nice sosyalistlerimiz, aynı yaveleri yapıyorlar. Bilerek bilmiyerek yavılan bu fikir akıntıları Finans - Kapital değirmenine su taşıyorlar.

«Olay» kendisini, «işçiler, köylüler, memurlar, öğretmenler ve dar gelirli bütün vatandaşlar adına parlamantoyu denetlemekle görevli» sayıyor. Dün Bay Mehmet Ali Aybar ve Celâl Kargılı parlamento içinde memleketi yönetmek arzusu ile yanıp tutuşuyorlardı. Ve o parlamentoda nice kanun tasarıları teklif etmişler ve kabul ettirememişlerdi.

Ve nice Bakanlara, Başbakanlara sorular gen sorular döşemişlerdi. Ve bütün bunları «İşçiler — Köylüler yapıyorlardı. Şimdi parlamento dışında kaldılar ve eşekten düşmüş karpuzda dündü. Bu defa da yine, o «Yüce parlamento» denetleme hevesine kapıldılar. Üç beş sayfacık bir dergicikle «işçiler, köylüler, ırgatlar marabalar» adına Ne zamana kadar? Parlamento'ya yeniden kendilerini götürececek bir «Sosyalist Parti» kurulana kadar. Onlar için «Sosyalist Parti», bineni doğru parlamento'ya götürececek bir Kır-at içinde de olsalar dışında da, hep, işleri güçleri parlamento Parlamento'suz burjuva sosyalizmi nasıl yaşasın? «Ancak açık bir gerçektir ki, Türk demokrasisinin (Finans - Kapital demokrasisininin. B.H.) sol kefesi ne bir kısım aydınların ne de ilerici yaygın organlarının çabalarıyla doldurulabilir. Demok-

(Devamı 1. sayfadan)

saplayarak, bir taşla iki kuş vurmaya becerebilmişti.

Ancak emayetaş işçileri kararlı olduklarını göstermektedirler. Patronun bütün oyun ve hesaplarını förebiliyorlar. Bundan 5 - 6 sene evvel gene emayetaşta hadise- li grev günlerinin yaşandığını hatırlarında tutmaktadırlar. Sadece kuru bedenleri ni taşımalarında, canlarını sürüklemelerine yaravabiler korkunç düşük ücretlerin yeni müjdelenen zamlarla büsbütün kuşa döndüğünü döneceğini biliyorlar. Kendilerine uvaılanan sömürünün kapitalistçe bir sömürü olmadığını en ilkel sömürü metodunun uygulandığını görüyorlar.

Memlekete «sanayi getiriyorun» çalmıyla, sözüm ona ıvir - zivir imalâthaneleri fabrika diye yutturup topluca ekonomi ve politikamızı yabancıya teslim eden, se-

sini yükselteninde icabına bakan «fabrikayı kaparı» arsa olarak satışa çıkarırım» tehdidiyle işçiyi en zayıf yorniden vurmaya çalışanlar. Ülkemizin alinyazısını kimlerin elinde tuttuğunu gösteriyor.

Bugünkü Finans Kapitalimizin kulları dünkü bezirgân beylerle tefeci ağaların her gün biraz daha fazla kazanmak hırsıyla ekonomimizi nice bataklara sürükledikleri geçtiğimiz günlerde açıkca herkes tarafından görüldü. Ekonomimize ve politikamıza aynı finans kapital ve tefeci bezirgân sultanı hakim olduğuna göre yakın gelecekte aynı bataklara sürüklenebileceğimizi görmek için kâhin olmaya lüzum yok.

Vatan ve millet bütünlüğümüze ksteden bu bir avuç haramzadenin tasallu- dundan kurtulmanın tek yolu başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm halkımızın ikinci

sis»ni «Avlama - Tavlama» «Allayıp - Pullama» gerekiyor ve sonra yüksek müsademizle bir «Sosyalist parti» kurabilir miyim? demeye varıyor. Ardından Finans - Kapitalin gizli veya açık izni ya da kışkırtması ile Finans - Kapital demokrasisinin bir çüz-ü bir parçası olan «Sosyalist Parti» doğuyor.

«Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşundaki amaçla yola çıkacak YENİ BİR SOSYALİST PARTİYE TOPLUMUN DA REJİMİN DE İHTİYACI SONSUZDUR» (Majiskülleyen: B.H.) Yeni bir «Sosyalist Parti», Yepyeni, pırıl pırıl bir «Sosyalist Parti» kuracak Bay Mehmet Ali Aybar ve «yoldaşları», niçin? Çünkü, «Toplumumuzun» da, (Burjuva toplum), «Rejimimizin»de Finans Kapitalizm böyle «Yepyeni bir sosyalist Parti»ye «Sonsuz ihtiyacı» varmış. İşçi Sınıfımızın ihtiyacı yok mu? Onlara göre yok. Bu, Burjuva Sosyalistleri İşçi Sınıfı pusulasını bilmiyorlar. Hiç bir problemi, olayı işçi sınıfı açısından kovamıyorlar. Kovamazlar da.

Aldarı üzerinde; Burjuva, onlar bütün meselelerde Burjuva Sınıfı'nın pusulasını kullanıyorlar. Yığınları aldatmak için de «Sosyalizm tekerlemeleri» yapıyorlar.

Herşeyden önce; «Toplum»un, «Rejim»in, «Demokrasi»nin «Finans - Kapital»in «Sonsuz ihtiyacı»dan ÖNCE, İŞÇİ SİNFİMİZİN İKTİDAR MÜCADELESİ YAPACAK BİR DEVRİM- Cİ PATİYE İHTİYACI VAR. Bunun bilincinde olan biz bilimciil Sosyalistler, GEREKENİ yapacağız.

Bilâi HÜSEYİN

SON

Emayetaşta Grev

bir iktisadi kuvaî millîye ruhuyla bütünleşmesidir. Gün- delik ekmek ve maîşet davalarımızın köklü çözüm yolu siyasi iktidar mücadelesinden geçer. Bu da ancak Proletarya partisi manevelasıyla mümkündür. Bütün

bilinçli işçilerimizin ve proletarya aydınlarının bu hayatı eksikliğimizi bilince çıkarmaları gerekiyor. Bu da yetmez, proletarya partisinin kurulması yolunda bütün sosyalistlerin birleşmeleri gerekiyor.

Bilinçli İşçi

Ozeleştiri

(4. sayfadan devam)

kar. Diğer bir deyişle diyalektik olarak anlatır. Diyalektik olarak ise ancak Bilimciil Sosyalizm'in ustalarından öğrenebiliriz.

Gazetemiz genellikle uluslararası kavramları popularize etmek (Halkın anlayacağı şekilde kullanmak) için özel bir gayret sarfetmektedir. Örnek olarak: Aynı yazı içinde Finans - Kapitalist'in hemen yanı başında veya başka bir yerde para babası denir, Şirketler denir. Böylece daha anlaşılır olmaya çalışılmaktadır.

Halk Dersleri

Dedenin dedikleri:

Onun için, «Neyiz!» dememeli, «Ne olacağı?» demeli, sözü buraya gelir. Neyiz? Bugün köylüyüz, Esnafız, Ne olacağız? Yarın içimizden benek düşenlerimiz işçi olacağız. Onu hiç unutmayalım. Dünyanın dönülmez gidişi bu. Uzak yakın, yeryüzünün her ülkesinde: başka her sınıf insan azalıyor, işçileşiyor, işçi sınıfı artıyor.

Bizde de başka türlü olamazdı.

Maden iş olacağına varıyor. Madem herkes, istese de istemese de işçi olur. Öğrenmekten korkmuyalım. Bu işin, işçileşmenin ne olduğunu, neden nasıl olduğunu araştıralım. Bunu artık düşünmemizin zamanı gelmiş, geçiyordur. Hepimiz, alınteri ile, namusu ile çalışanlarız. Başımıza gelenler, pişmiş tavuğun başına gelmiyor.

Çiğ idik piştik, pişiyoruz. Elhamdülillah, diyeceğiz. Ama içimizde en çok pişen iki kavrulmuş dönen, yananlarımız; Esnaf iken, bir de bakıyoruz işçileşivermişler.

Biz onu, aramızdan gitti, yok mu oldu ne? bilirken, bir de bakıyoruz yananlarımız hiç de yok olmamışlar. Köyden, kasabadan fabrikalı şehirlere gitmişler. Yeri bir insan: işçi olmuşlar. Kırklarımızdan Amele dediklerimiz var ya... Onlara dönmüşler.

Ne olmuşlar? İşçi olmuşlar. Yandı, kül oldu, külkü havaya savruldu sandıklarımıza bakıyoruz: hepsi dipdiri işçi olmuş. İşçi ne? Şıkır şıkır köz olmuşlar sanki.

Kimi Kasabada, kimi İlede, Kırdı, Kentte: Adana'da, İzmir'de, Ankara'da, Zonguldak'ta, Eskişehir'de, İstanbul'da... Kimi Alman'ın gâvurunda, Frengin, Belçika'nın, İsveç'in, Avustralya'nın: yetmiş yedi buçuk düvelin yabancılarında rızık aramaya gitmiş.

Hepsi bizim uşak. Dünkü Esnaf, Köylü Küçük tarlayı, dükkânı bırakıp gitmiş. Başkasının büyük tarlalarında, işyerlerinde çalışıyor. Çalışan, iş çıkarana, ekmeğe, otomobil, makina, radyo, kâğıt.. her çeşit mal yaratan insan kesiliyor.

DEDE HANDE

Program önerimiz

(Başarılı Sayfa 1'de)
yabancı yayınlardan aşırımlarla rızıklanan kürsü ö-tülgenliği yerine, memleketimizin yer üstü, yer altı, insan, hayvan bütün varlığını inceleyerek iktisat ve ü-

lacak. Bakanların kanun üstü durumlarına son verilecek maaş ve tahsisat mabussularından farklı olmayacak, haricrah orta bir mura verileden yukarı çıkmayacak. Birinci Büyük Mil-

1974 MODELİ DEMİRKIRASI Gazetemize yapılan Baskıları Protesto Ediyoruz

Satıcıya Baskı: Satılan birinci sayıların parasını almak için gazete bayiline gidilir.

OLAY I.
— Usta şu gazetelerin hesabını çıkaralım.

— Yahu benim emniyete götürdüler, bu gazeteyi sattığım için. «Kim sana getiriyor bu gazeteyi» diye sordular. Git, gel, emniyette sergisi bir gün kapalı kaldı. Gazetenin parasını veremeyeceğim. Ekmeğimizi buradan çıkarıyoruz. İnşallah ikinci sayıda satar veririm. Yalnız bu gazeteleri bana getiren imzalı kâğıt verecek. Gazeteleri bayilere kimin dağıttığını soruyorlar. İkinci savıdan yüz tane getiriyorsun.

Kitapçıya ve Dağıtıcıya göz dağı: Başka kitapçı anlatıyor:

OLAY II.
— Ben'im emniyet I. şubeye götürdüler. «Bu gazeteleri size kim getiriyor?» diye sordular. Ben de getirenin adını bilmiyordum. «Herhalde gazetede ismi yazılı olan sorumlular getirmiştir.» dedim. «Onları biz de biliyoruz. bize baska isim lâzım, başka isim» dediler.

Baskıcıya ve Dizgiciye baskı: 14. Mart 1974 Çarşamba günü her hafta olduğu gibi, Kivilcim'i dizen matbaaya aiddir. Konuşma ay-nen şöyle geçer:

OLAY III.

— Usta, yazıları bir saate kadar getireceğim. Tamam mı?

— Dur, bak biraz konuşalım.

—
— Bizi dün Devlet Güvenlik Mahkemesine çağırdılar. Yalnız bizi de değil basın matbaacıları da... Kusura bakmanın biz dizemeyeceğiz. Hele bir iki hafta başka yerde dizdirin, inşallah sonra aene dizeyiz.

— Yahu bu kanuni müsaadesi alınmış bir gazete. Sorumlu Yazı İşleri Müdürü belli. Sahibi belli. Matbaacıyı ilgilendirmez. Bir suç varsa bunlar hakkında dava açılır.

— Orası övle ama, burası Türkiye. Kanunlar öyle ama.. (elinı sallar)

— Anlaşıldı, anlaşıldı hadi hayırlı işler.

OLAY IV.
«Devlet Güvenlik Mahkemesi» Savcısı ile Kivilcim'in sahibi arasında geçer:

— Birşey sorabilir miyim?

— Sor.

— Matbaacılar da buraya sorguya getirilmişler. Gazete hakkında bildiğim kadarıyla öncelikle Sorumlu Müdür ve Sahibi sorumludur. Matbaacılar neden sorguya çekildi acaba? Gazeteyi basmaktan çekiniyorlar.

— Tahkikat yürütüyorum, evet matbaacıları sorguya çektim. Ama onlara «gazeteyi basmayın» demedim. Ben hukukçuyum. Gelsinler, benim matbaacıları baskı yaptığımı mi ima ediyorsun? Ben hukukçuyum, öyle şey yapmam.

OLAY V.
Bir matbaacıya gazeteyi basması için gidilir. Durum anlatılır. Kivilcim'i basıp, basmayacağı sorulur.

tıktan sonra en geç 24 saat içinde derlemeye veririz, ondan sonra bizi ilgilendirmez. Matbaacıyı birşey ilgilendirmez ama sık sık gelirler rahatsız ederler, sorguya götürürler, işinden gücünden olursun, başağrısı olur lar. «Senden başka basacak yok mu? diye baskı yaparlar. Kanunsuz ama ispatı mümkün değil. Sonra alışılmış. Baskı yapan da yapılan da alışmış. Bu gazetelerle uğraşacaklarına seks vavınlarıyla uğraşınlar ya. Uğraşmazlar her şey ters bu memlekette.

1974 Modeli Demirkırası: OLAY'ları isitebildiğimiz ve vasa'dımız şekilde okudunuz. Daha bunlar gibi neler var. Uzatmaya deâmez. Matbaacıya dediği gibi: «ALİŞİMİŞ»

Evet, ortada maddi delil ile ispatlanacak hiç bir «Baskı» yok. Bir gün işinin, tezaâhının başından alını tahkikat sorusundan ötürülmek bir «BASKI» değildir. Tih. hersev «usul» ve «kanunlara» uvaundur.

1. Şube Memurunun satıcıya «Bunları kim getiriyor» diye sorması bir «BASKI» değildir.

Gazete basılırken; «Kivilcim burada mı basılıyor?... Biz birinci Şubedeniz» diye daha bir yüzü bile tam olarak basılmamış gazetelerden almaları bir «BASKI» değildir. Bu davranışın baskı olduğunu kimse kimseye ispat edemez.

Evet, fikir özgürlüğünden söz ediliyor. Protokol'e, Program'a alındı. Evet, «Fikir şu çu tanımamak» yeter mi? Eskiden bir yayın basıldıktan sonra yasaklanırdı. Şimdi, daha başından basılması engelleniyor, dağıtımı engel-

liyor? Bir fikri yayabilme hakkı, ancak fikrin yayılıp, basılmasıyla gerçeklik kazanabilir. Her öz bir biçimle var olur. Fikir neyle yayılır? Sözle, yazıyla, işle. Eğer bir fikrin seslendirilmesi, ak kâğıt üzerine kara harflerle yazılarak çoğaltılması ve bunun okuyucuya gitmesi engellenirse; fikir özgürlüğünden söz edilebilir mi?

Özgürlük sınıflara göre gerçektir. Nasıl mı? Bir örnekle anlatalım:

Her gün tonlarca kâğıt, kilolarca mürekkep, yüzlerce işçinin gücü harcanarak, GİRGİR'lardan, Bosvermişlerin gazetesi - OKEY'lerden en saçma, en çağ dışı, en bilim dışı gazetelere kadar çeşit çeşit yayın basılır. Bunlar kamyonlarla bütün memlekete dağıtılır, binlerce liralık reklâm kampanyalarıyla yığınlarca yutturulur.

O kadar kâğıt, mürekkep, işçü benzin vs. ye yazık değil mi. Bütün bunlara nice yararlı işler yapılabilir. Bu israf, bu vurgun aeri ülkeye halkına, kültürümüze, ekonomimize bir Sabotaj değil mi?

Ama bütün bu ve benzeri yayınlar hakkında hiçbir zaman, gazete bayileri, matbaacılar sorguya çekilmez. Geri ülkemiz halkına, kültürüne ve ekonomisine böylesine pervasızca, hayasızca, en korkunç, en iğrenç sabotajları yapanlar sorguya çekilmez.

Biz diyoruz ki: Aksi olmalıdır. Bu da ancak başta işçi sınıfımız gelmek üzere işsizlik ve pahalılık cehenneminde yanan; bütün üretmen halkımızın Türkiye ekonomisi ve politikasında bir avuç para - babasının ikiye bölünmüş tahakkümüne son verme-

ÖZELEŞTİRİ

DİL ÜZERİNE

Geçen sayımızda bu köşeden eleştirilere cevap verileceği söylenmişti. Eleştirilerini yazarak gazetemize iletenler oldu. Eleştiriler belli başlı bir kaç noktada toplanmaktadır. Şimdi sırayla eleştirileri, eleştiricilerin dilinden okuyalım:

«Kivilcimli'nin yazılarına yer verildiği gibi, kullanılan terimler Bilimsel Sosyalist terminolojiden uzak. Ama halka da hitup etmiyor.»

«Kivilcimli'nin dilini anlamak için harcanacak zamanda, teorik eğitimin diğer yollarından istifade edebiliriz.»

«Özellikle Doktor'un yazıları güç anlaşılıyor. Gazeteyi çıkaran arkadaşların Dr.'un dilini taklit ettikleri ve böylelikle özenti içinde oldukları görülüyor. Gazeteyi çıkaran arkadaşlar teorik bakımdan çok geri. (Mesuliyete göre).»

«Doktor'un uslubu benimsemem. Diğer yazılara da sızmış. Uslup kullanılan şekilde olmalı. Dr. H.K.'nin uslubu benimsenilecek bir şey değildir.»

Herşeyden önce bu arkadaşlara eleştirilerini mertçe, yüze karşı yaptıkları için teşekkür ederiz.

Gazetenin dili neden anlaşılıyor? Başlıca iki sebepten.

Birinci Sebep: Osmanlı Devletinde nasıl bir yanda üst sınıfların halkın kullandığından çok ayrı bir «Osmanlıca»ları vardı ise, Bugün de Türkiye'de özellikle Aydınlar benimsetilmiş bir uydurmaca dil vardır. Biz aydınlar genellikle hiç farkına varmaksızın bu dili benimsemişizdir. Bu olayı daha somut indirmek için şöyle bir örnek verelim. Sık sık karşılaştığımız bir eleştiri şudur. «Neden Bilimsel değil de Bilimsel, neden Tarihsel değil de Tarihçi v.s.» Şimdi soruyoruz: Neden «Evcil Hayvan» deniyor da «Evsel Hayvan» denmiyor, neden «İnsancıl» deniz de, neden «İnsansal» denmez. Çünkü Türkçe'de «CİL - CİL» eki «onunla ilgili» anlamını taşır.

«SEL - SAL» eki ise küçültücü bir anlamı sahiptir. Yani özellikle «Öztürkçecilerimizin» kullanmaya çok meraklı olduğu bu ekler yanlış olarak kullanılmakta ve bizlere de yanlış olarak benimsetilmektedir. Bu aydınları üretmen yığınlarımızdan koparmak ve halkı cahil bırakmak için kasitli olarak yapılmaktadır.

Başka bir örnek verelim: Frenkçe'de «Kalitatif», Arapça'da «Keyfi» kavramının karşılığı: bugün bizlere «Nitelik» olarak benimsenmiştir. «Kantitatif» veya «Kemmi» sözcüğünün karşılığı ise «Nicelik» olarak bilinir. Gerçekte halkımız «Nitelik» sözcüğü karşılığı olarak «Nicelik» sözcüğünü kullanır. Doğrusu ve Türkçe'nin

retim şartlarımızı geliştirme ye fiilen yarar Orojinal emeği geçirecek; Laboratuvarını tarlalarımıza ve atelyelerimi ze bağılyı ak İLİM YAPMA vazifesini, sinai kalkınma hamlemizle taçlandırıcak.

16 - Öğretim DEMOKRATLAŞTIRILACAK. Ezberciliğe değil, güçlükler karşısında hâl çareleri bulma, yani hafıza yerine zekâyı işletme prensibi öğretimi ve eğitimin baş prensibi olacak. İsmarlama ayakkabı gibi, her öğrencinin şahsiyetini ezme-yen ismarlama eğitim güdülecek. «Fazla diplomalı bize gerekmez.» kaygısı ile, İMTİHAN'lar öğrenci «turnikesi», yahut salhanesi haline sokulmıyacak. Dönen öğrenci nispeti öğretimi, öğretim sisteminin ve öğretimin va sıtalarının evsafı ile kıyaslanacak ve testlere girecek Öğretimin her kademesine her yaş ve cinsten her vatan- daş imtihan vermek şartıyla girip diploma alabilecek. Her yerde HALK ÜNİVERSİTELERİ kurulacak.

HÜRRİYETİN KONTROLÜ : Prensip Basını

17 - Kanunlar, hiçbir prensip ve fikir tartışmasını önleyemeyecek. Basında küfür ve şahsiyet ifratı ile en hayati meselelerde hakikati saklama (sus konspirasyonu) tefritini gidermek üzere, ilk tedbir bütün yazarlar sen dikalandırılacaklar ve millet vazifesi gören gazetele- rin fikri ve idari istikametle- rinde oy sahibi edilecekler. İlançılık millileştirilecek, ve basının halk teşekküllerine maledilmesini teşvik hedefin de kullanılacak. Cinayet ve basının açık saçıklık edebi- yatı durdurulacak, oradan tasarruf edilen milli enerjiler, ülkücülüğe yükseltilecek, üretim hayatımızı, iş kahra- manlarımızı belirten konula- ra aktarılacak.

HURRIYETİN TATBİKATI : Hoş Görülük ve Sağlık

18 - HÜKÜMET tarzı : İlik milli mücadele yıllarındaki elektiriye dayanma ruhuna sadık kalacak. Basma kalıp damga ve umacı politikas ile yıldırma usulleri kaldırıl-

let Meclisinde olduğu gibi her bakan meclis önünde teker teker sorumlu olarak seçilecek.

19 - Memurların kendi kendilerini yetiştirip, menfa- telerini koruyacakları ME- MUR SENDİKALARI kurula- cak. DEVLET mensuplarının karınları ve kafaları doyuru- larak, halk hizmetinde verim leri arttırılacak. Memurlar si- vil vatandaş arasındaki ada- let ikiliği ve hak uçuurumu kaldırılacak.

20 - Çok eski zamandan kalma VALİ, KAYMAKAM, PAHAİYE MÜDÜRÜ gibi salta- nat makamları kaldırılacak. Yerlerine, batı demokrasile- rindeki gibi veya mahallat- ımız gibi, halk tarafından seçilmiş mahalli idareciler geçecek; mahalli polis o seç- me idarecilerin emrine veri- lecek.

21 - ANAYASAMIZIN Ka- mu Hukuku maddeleri ile, İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ hükümleri. kısıntısız olarak, kitaptan hayata geçirilecek. Türkiye ve Dünya halklarının karşı- lıklı güven, işbirliği ve ba- ğımsızca karar alışlarıyla; kardeşçe ilişkileri gerek de mokrasiinin, gerek sosyaliz- min kuruluşunun vazgeçil- mez şartı olarak görülecek.

22 - SAĞLIK işleri, kültür ve adaletimiz gibi, müsta- kil bir kanunla hekim ve has tabakacı sendikaları yardımı ile, muhtar halk idaresine kavuşacak AİLE HEKİMLİ- Ğİ müessesesi kurulacak ve her yuvayı tabii abone sa- yıp, ırk hızsıhhasını geliştirecek. Hastaneler tıp ve halk teşekküllerinin kontrolü ve seçimi ile idare edile- cek.

23 - SPOR : Klüplerimizin memleket ve dünya ölçüsün- de ta hareket serbestlikla- ri tanınacak. Spor, kalp v.s.ö iç organları yıpratana, zekâ aleyhine adale urlaşmasına yol açan v ebir kaç «kahra- man» yetiştirmek için, yüz- binlerce kişiyi seyirci duru- munda battallaştıran kumar laştırılmış şeklienden çıkarıl- lacak. Sporla hareketlerimiz şiiirleşecek ve zekâmız sos-

Demokratik Ordu

24 - Modern orduda her tek erin şuuru zaferi yarat- tığına göre: Bilfiil çalışanlar askere gidince, geride ka- lanların en az gecim endek- si ile münasip yardım ya- pılacak. Terhis edilince mo- kul tazminat ödenecek. Hiz- met ocağı sosyal ve teknik okul haline getirilecek.

Ordumuzun, hiçbir yaban- cı kumanda zincirine bağ- lanmamasına fırsat verilmeyecek. Subay assubay ayı- rımı kaldırılacaktır.

HÜRRİYETİN SEMBOLÜ :

Müdahalesiz Vicdan

25 - Her yurttaş, yer, i- cerken olduğu gibi, dini ve manevi ihtiyaçlarını giderir- ken devlet veya şahıs karış- masına uğramıyacak.

HÜRRİYETİN DÜNYASI :

Gerçekçi Dış Sivaset

26 - Hiç bir soyut fikir, ölü düstura (formüle) kurun- tu duyguya kapılmıyacağız. Kim, ağır sanayi hamlemizi hakkıyla desteklemek üzere, en az faizle en uvaun var- dımı varsa (vabanc ser- mave maddemize hakları) o- nunla dost olacağız. Çihana, ÖİT. nin (millletlerarası iş teskilâtının) ana tüzük giri- şini hatırlayacağız.

«Fukaralık nerede bulun- nursa bulunsun, herkesin re- fahı için bir tehlikedir.»

HÜRRİYETİN RAKAMI :

Sosyal İstatistik

27 - Türkiye'mizde olanla- rı pecelevio tedbirleri felce uğratan en dehevce zulüm- lardan biri de «RAKAMLARIN İSTİBDATI» dir. İstatistiklerimizde gecim seviyele- ri, gelir dereceleri, üretim, teknik, aile ve öraüt derecele- ri belirtilecek. Bâvlelikle hem medeniyet askımız ö- zentilikten kurtarılacak, hem hükümetimiz kör yoklamala- rı ile bocalamama imkânını bulacak, hem de halkımız alınıyazısını düzelme çarele- rini kavrayacak.

(Devamı gelecek sayıda)

Matbaacı - Öyle, biz bas-

Neden En Eski Sosyalizm

(Baştarafı Sayfa 1'de)

«Grupçuluk» ithamlarına gelince: Pro- letarya Partisinin olmadığı bir dönemde en sağlıklı düşünce ve davranış bile olsa, ister istemez o bir eğilim olarak, grup ola- rak değerlendirilmeve mahkûmdur. Bun- dan doğal bir şey olamaz. Ancak doğal ol- mayan şey, işçi sınıfının Partisinin kurul- ması için bir plâtfon yaratılmasına çalış- şan, kendi görüşlerini açıkca ortaya koyma ve eğer var ise herkesin açıkca, viçitce konusub düşüncelerini tartışmaya sokma- sını isteyen kendisinin eleştirilmesini ön- en ve bunları yayınlıyacağını söyleyen bir gazetenin sekterlikle, yuvarlıkla itham edil- mesidir.

Nasıl ki, «Güneş balçıkla sıvanamaz» ise: hiç bir tekkeci eğilim ve hastalıklı dav- ranışlar, çevrelerini vanılmada uzun boylu hasarlı olamayacaklardır. Sosyalizmi viirekten benimsemis her namuslu kişi va- da aurup insanlarımız, 50 yıllık sosyaliz- mimizin ışığında «Yürekerindeki inanç ve kafalarındaki bilinç'le» kavgaya atılmış bir avuç genç arkadaşın yanında ve safında er geç yerlerini alacaklardır.

Bir Grev Kırıldı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

lira verir ve bu işçi de si- gortasız çalışır.

Bahsettiğim iş yerinde başka bir işçi grubu var. Tes. İst. yani Petkim işçileri. En az alan 80 - 150 lira ara- sında alırlar. Her türlü sos- yal haklardan faydalanırlar. Tabii bize göre, aslında on- lardan Petkim Petro Kimya İst Sendikası tarafından sat- ılmıştır. Onlardan memnun değil. Daha neler vazmakla hitmez. Eğer isterseniz ve vavınlarsanız çok yazaca- ğım.

Bu can tenden çıkana dek yazacağım.

Esitsizlik zincirini kırana dek yazacağım.

Amma ve İâkin : Bir işçi gecesli için 5000 lira iste- ven ozan abili değil ve işi içip meyhaneye köşelerinde

leniyor.

Fikir özgürlüğü mü deni-

siyle mümkündür.

Demir Küçükaydın

«Türkiye'de... 50 seneden beri kurul- muş işçi Partileri vardır, Sosyalist Partile- ri vardır. Bu partilerin o zaman yenilgiye düşmüş olmaları, var olmuş olmalarını or- tadan kaldırmamıştır.

... bugün, önümüzdeki aşamada, gö- revimiz böyle yoktan birşey var etmek de- ğildir... bugün konu, yeni aşamada: bir elli yıllık tarihçesi bulunan Türkiye'nin sos- yalist hareketinin ve Sosyalist Parti tu- tumunun Reorganizasyonudur. Yeni baştan örgütlenmesidir.

...Parti yapıcılığı konu değildir. Parti geleceğini göreneğinin, tarihini deneylerini ve ilh. inı göz önünde tutarak, bu günkü aşamada bir Reorganizasyon yapmak lâ- zımdır. Ve bu reorganizasyonda hangi PRENSİPLERİ, hangi PAROLALARI hangi DAVRANIŞLARI kovacağız bir kere da- ha, hep birlikte arkadaşça, kardeşçe ko- yub çözmemiz lâzımdır.»

Kıvılcım, düşünce ve davranış alanın- da bunu somutca koymaya çalışmaktadır. Ve bu yolda gücünün yettiğince devam e- decektir.

KIVILCIM

işse deviren ozanlar ve dev- rimciler gibi değil... Sinema yazacağım. Tek'te bak seyreden Esir Klüpte faşing ve ateş dansı yapanlar gibi değil...

Çünkü işçiyim sınıfım için yazacağım.

Yazacağım Tam Proleter Devrimci Gibi.

— İŞÇİ —

HAFTALIK POLİTİK GAZETE
kıvılcım
DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ.

Sahibi :

Demir KÜÇÜKAYDIN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü :

Dündar ERENLER

İdare Yeri :

Seyitefendi Sok. No. 18/1 Aksaray - İST.

Baskı :

İŞÇİ POSTASI MATBAASI

Abone Şartları :

1 Yıllık 50.— TL., 6 Ayhk 25.— TL.

3 Ayhk 12,50 TL.,

«NİCELİK»i murat ederler. Bizim «İCELİK» o- larak kullandığımız sözcüğün doğru ve hak tarafından kullanılan karşılığı ise «NE- CELİK»tir.

Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Kıvılcım'ın dilinin özellikle aydınlara anlaşılmasının sebeplerinden biri bu- dur. Bu konuda derinliğine bir etüd «Türk- çenin Üreme Yolları ve Dil Devrimciliği- miz» adıyla, 1967 yılından «Tarihsel Mad- decilik Yayınları» arasında basılmıştır. Şu nu da not edelim: Doktor'un dilinin anla- şılmadığı şikâyeti daha ziyade aydın ar- kadaşlardan gelmekte, işçiler işi bu şikâyete pek katılmamakta.

İkinci sebep: Bilimcil Sosyalizm olay- ları açıklarken kavramlara dayanır. Bu o- lay yalnız sosyalizm için geçerli değildir. Bütün bilimlerde geliştiğe kavramlar da de- ğişir veya anlamları derinleşir, yani olay- ların daha derin yönlerini bilince çıkarır.

Özellikle işçi arkadaşlar «Proleterya, Finans - Kapital, Tefeci - Bezirgan, Opor- tunizm v.s.» gibi kavramları anlamakta güç lük çekiyorlar. Bu yalnızca gazetemizin bir sorunu olmaktan çok, toplum ölçüsünde bir olaydır.

Bilimcil Sosyalizm insanlığın binlerce yılda biriktirdiği Kültür ve Bilim mirası üzerinde yükselmiştir. Bilimcil Sosyalizmin gerçek sahibi olan işçi sınıfı ise sürekli olarak ezildiği, sömürüldüğü için ne mad- dece ne mança bu kültür ve bilim mirası- nı hazmetmeye imkân bulamaz. Halbuki sosyalizmin gerçeklik kazanabilmesi ise an- cak işçi sınıfının onu benimsemişlikle müm- kün olbilir. Bu problem çözümü de birlikte getirmiştir. Bilimcil Sosyalizm'in en genel, en temel kanunlarını, kavramlarını, pren- siplerini çok kolay anlaşılır, öğretici (Di- daktik) bir şekilde anlatan pek çok kitap yazılmış ve basılmıştır.

Okuma, yazmayı bile Alfabe'den baş- layarak plk çok zorlamalarla öğrenebiliriz. Elbette Sosyalizm gibi bir Bilim öğrenili- ren biraz zorlanırız ve daha basit, daha öğretici kitaplardan başlamak zorunda ka- lırız. Bu olay yaşadığımız toplumda kaçır-ılmaz bir zorunluk olarak vardır.

Ama kaçınmamış gereken bir nokta da vardır. Eğer sosyalizmin teorisini öğrenir- ken sadece Didaktik (Öğretici) olma ama- cıyla yazılmış kitaplara yetinerek, Teori'yi bizzat kurucuların, ustaların anit emekle- rinden yani Kaynağından inceleme zah- metine katlanmazsak; en kısa zamanda metafizik şeytanına teslim oluveririz.

Çünkü sosyalizmin alfabesi sayılacak öğretici kitaplar ister istemez olayları ko- lay anlaşılır kılmak için semalar, haline so

(Devamı Sayfa 3'de)